

مشروح مذاکرات شورای نگهبان

عنوان

جلسه مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۳ شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۸۰۰۱۲

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۶/۰۷

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

مشروح مذاکرات شورای نگهبان
جلسه مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۳ / شورای نگهبان

ویراستار و مستندساز:

احسان آهنگری

بازبین:

سید احمد حسینی پور اردکانی

ناظران علمی:

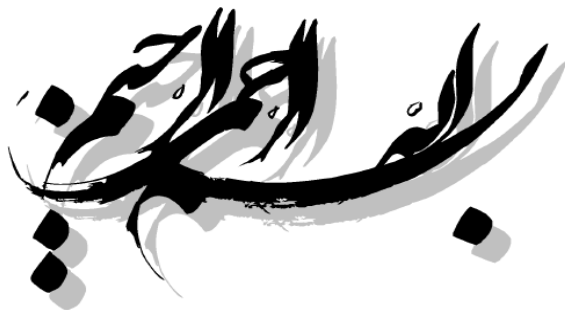
کاظم کوهی اصفهانی ، دکتر ابوالفضل درویشوند

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۸۰۰۱۲

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸/۰۶/۰۷

پژوهشکده شورای نگهبان

جلسه مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۳ شورای نگهبان

فهرست مطالب

- ۲.....مقدمه
- لایحه تشکیل هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات
- ۳.....کارکنان نیروهای مسلح
- ۷۱.....اصلاح اساسنامه شرکت فناوری اطلاعات ایران

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی به وسیله شورای نگهبان مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی، مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌ی سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را به کمیسیون‌های ذی‌ربط مجلس یا هیئت وزیران واگذار کند که در این صورت، این اساسنامه‌ها نیز باید به لحاظ عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این، به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی، بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌ی سازمان‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت و استفساریه‌های مربوط به اصول قانون اساسی در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و سرانجام در قالب نظریه شورای نگهبان به مراجع مربوطه اعلام می‌شود. بدین‌سان، مشروح مذاکرات جلسات شورای نگهبان به جهت محتوای علمی قابل استفاده‌ی آن برای آحاد علاقه‌مندان به این مباحث، به ویژه پژوهشگران و صاحب‌نظران حوزوی و دانشگاهی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت انتشار مشروح مذاکرات شورای نگهبان، گروه تدوین نظرات و مبانی آرای شورای نگهبان، به‌عنوان یکی از شرح وظایف خویش در پژوهشکده شورای نگهبان، آماده‌سازی متون مذاکرات جلسات شورای نگهبان برای انتشار عمومی را در دستور کار دارد. این مهم، در چند مرحله به شرح زیر انجام می‌پذیرد: پس از پیاده‌سازی فایل‌های صوتی جلسات شورای نگهبان، این متون در اختیار کارشناسان گروه قرار می‌گیرد تا از لحاظ فنی و ادبی ویرایش شده و در صورت لزوم، اظهارات اعضای شورا مستندسازی شود. سپس متون ویرایش و مستندسازی شده از لحاظ صحت، اتقان و انطباق با محتوای متون اولیه و همچنین از جهت ویرایشی، مورد بازبینی قرار می‌گیرد. در نهایت، متون بازبینی شده بار دیگر از جهات مذکور توسط ناظران علمی پروژه، به طور دقیق، از جهت شکلی و محتوایی بررسی می‌شود و سپس منتشر می‌گردد.

پژوهشکده شورای نگهبان امیدوار است با تولید و عرضه‌ی این مجموعه، علاوه بر حرکت در جهت تحقق بخشی از منویات مقام معظم رهبری، خواسته‌ی جامعه‌ی علمی کشور و همچنین مراکز سیاست‌گذاری، تقنینی و اجرایی کشور را پاسخ گفته باشد. مسلماً انتشار و عرضه‌ی چنین آثاری می‌تواند ثمره‌ی بیش از سی سال مجاهدت و تلاش شورای نگهبان در پاسداری از شرع و قانون اساسی را در اختیار کلیه علاقه‌مندان، به ویژه محافل علمی و پژوهشی، اعم از دانشگاهی و حوزوی قرار دهد و به غنی‌تر شدن هر چه بیشتر مباحث فقهی و حقوقی در کشور کمک کند.

لایحه تشکیل هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح

منشی جلسه - بسم الله الرحمن الرحيم. دستور اول: «لایحه تشکیل هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح»^(۱)
فصل اول - کلیات

ماده ۱- اصطلاحات به کاررفته در این قانون دارای معانی مشروح زیر است:

الف- نیروهای مسلح: مجموعه ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، ارتش جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها

ب- ستاد کل: ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

پ- ارتش: ارتش جمهوری اسلامی ایران

ت- سپاه: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

ث- وزارت دفاع: وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

ج- نیروی انتظامی: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

چ- عقیدتی سیاسی: دفتر عقیدتی سیاسی در ستاد کل نیروهای مسلح و سازمان

عقیدتی سیاسی در ارتش، نیروی انتظامی و وزارت دفاع

ح- نمایندگی ولی فقیه: نمایندگی ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

۱. لایحه چگونگی تشکیل و نحوه رسیدگی هیئت‌های انضباطی نیروهای مسلح در تاریخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۰ به تصویب هیئت وزیران رسید و در تاریخ ۱۳۹۲/۱۱/۰۶ در آن تغییراتی اعمال نمود. این لایحه، پس از ارسال به مجلس شورای اسلامی، با تغییراتی در متن و عنوان، با عنوان لایحه تشکیل هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴ به تصویب نمایندگان رسید و مطابق با روند قانونی پیش‌بینی شده در اصل (۹۴) قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره‌ی ۶۶/۱۳۱۷ مورخ ۱۳۹۶/۱/۱۶ برای بررسی به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان پس از بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۳، نظر خود مبنی بر عدم مغایرت مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۶/۱۰۲/۲۱۸ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۳ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

خ- حفاظت اطلاعات: حفاظت اطلاعات ستاد کل نیروهای مسلح و سازمان حفاظت اطلاعات در ارتش، سپاه، نیروی انتظامی و وزارت دفاع

د- سازمان قضایی: سازمان قضایی نیروهای مسلح

ذ- کارکنان: پایور، پیمانی، بسیجی ویژه و تمام وقت

تبصره- تعریف سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و وابسته تابع قوانین و مقررات مربوط است.

ماده ۲- برای رسیدگی به تخلفات انضباطی کارکنان شاغل در نیروهای مسلح که برای آنان پیشنهاد تئیهات انضباطی محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه یا عناوین مشابه، معافیت یا اخراج از خدمت می‌شود و همچنین رسیدگی به شکایات کارکنان در امور خدمتی، هیئت‌های بدوی و تجدید نظر انضباطی کارکنان نیروهای مسلح مطابق این قانون تشکیل می‌گردد.

تبصره- منظور از تخلفات انضباطی کارکنان، تخلفات انضباطی مذکور در آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح و قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ و قانون آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی مصوب ۱۳۹۳/۷/۸ و قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۹ و قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵/۹/۲۵ و مقررات مربوط می‌باشد.

آقای شب‌زنده‌دار - [نظر کارشناسی مجمع مشورتی فقهی]: «لازم است آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح و مقررات مربوط (مذکور در ذیل تبصره) ملاحظه شود تا حاوی مطالب خلاف شرع نباشد.»^(۱) چون گمان می‌کنم بعضی از مقررات، مربوط به قبل از انقلاب است، این آیین‌نامه باید دیده شود؛ چون شاید این آیین‌نامه، مربوط به قبل از انقلاب باشد.

آقای کدخدائی - نه، معمولاً این مقررات بازبینی شده است.

آقای علیزاده - فرمایش آقایان این است که بالاخره این تبصره دارد به آن آیین‌نامه رسمیت می‌دهد؛ در حالی که آن آیین‌نامه برای بررسی به شورای نگهبان نیامده است.

۱. نظر کارشناسی مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان، شماره ۹۶/ف/۱۰۶ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۱، قابل

منشی جلسه - حاج آقا، دوستان آیین‌نامه را از اینترنت گرفته‌اند. البته این آیین‌نامه یک اشکالات املائی دارد و خیلی رسمی نیست، جایی هم به صورت رسمی منتشر نشده است. اگر نیاز است، باید نامه بزنیم که رسماً آن را برای ما بفرستند. الآن می‌گویم آن متنی که ما از اینترنت گرفته‌ایم، یک اشکالات املائی و مانند اینها دارد و خیلی رسمی نیست.

آقای عزیزاده - [اشکال شما،] همان اشکال شرعی نیست؟

آقای شب‌زنده‌دار - بله.

آقای عزیزاده - صرفاً اشکال شرعی وارد نیست؛ چون در واقع، الآن این آیین‌نامه دارد در متن قانون می‌آید. وقتی این آیین‌نامه در متن قانون می‌آید، دیگر قانون می‌شود؛ لذا ما باید از جهت قانون اساسی هم آن را بررسی بکنیم. بنابراین، باید آن آیین‌نامه را بیاورند تا آن را ببینیم.

آقای مؤمن - این قانون‌ها که مربوط به بعد از انقلاب است؛ این قوانینی که در متن به آنها اشاره شده است، مربوط به بعد از انقلاب است.

آقای عزیزاده - بله، قبول است. این قوانین که درست است [مربوط به بعد از انقلاب است، ولی] آیین‌نامه را که به شورای نگهبان نیاورده‌اند.

آقای مؤمن - نه، ببینید؛ اصلاً این آیین‌نامه، [مربوط به] این قوانین است.

آقای عزیزاده - خب می‌دانم؛ شورای نگهبان [آن آیین‌نامه را بررسی نکرده است].

آقای شب‌زنده‌دار - یک اشکال این است.

منشی جلسه - این آیین‌نامه، آیین‌نامه‌ی مفصلی هم است؛ (۱۴۰) ماده دارد.

آقای شب‌زنده‌دار - حالا آن آیین‌نامه (۱۴۰) یا (۱۵۰) تا ماده دارد. اگر آن آیین‌نامه را نگاه کنیم، می‌بینیم که اصلاً خیلی از مواد آن، در حقیقت ماهیت قانونی دارد.

آقای مؤمن - ماده (۱) را نگاه کنید. «ماده ۱- اصطلاحات به کاررفته در این قانون دارای معانی مشروح زیر است:

الف- نیروهای مسلح: مجموعه ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، ارتش جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها

ب- ...» همه‌ی قوانین مربوط به اینها، برای بعد از انقلاب است.

آقای علیزاده - درست است.

منشی جلسه - آقای دکتر [سوادکوهی] می‌گویند این آیین‌نامه مورد تأیید رهبری است.

آقای کدخدائی - ظاهراً آقای دکتر سوادکوهی هم فرمایشی دارند.

آقای سوادکوهی - بسم الله الرحمن الرحيم. من با توجه به سابقه‌ای که می‌بینم و در گزارش پژوهشکده شورای نگهبان هم آمده است، این آیین‌نامه مورد تأیید و تنفیذ مقام معظم رهبری است. ظاهراً در دادنامه‌ی شماره (۱۴۰) مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۹ دیوان عدالت اداری^(۱) به این آیین‌نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران استناد شده است که این آیین‌نامه مورد تأیید و تنفیذ مقام معظم رهبری است.

آقای علیزاده - از کجا می‌دانید؟

آقای سوادکوهی - این‌طور که در سابقه آمده است، آقایان نتوانسته‌اند آن آیین‌نامه را به دست بیاورند. البته در مواردی که در دیوان عدالت اداری مطرح شده است، این آیین‌نامه ذکر شده است. معلوم می‌شود این آیین‌نامه آنجا هست، ولی این آیین‌نامه در دسترس کسی نیست که احتمالاً بخواهد نسبت به این آیین‌نامه استنادی داشته باشد. در گزارش پژوهشکده‌ی شورای نگهبان یک نکته‌ای مطرح شده است. آن نکته، نکته‌ی مهمی است و آن این است که آیا با وضع این مصوبه، این اختیار برای مجلس هست که تغییراتی در آنچه که مورد تأیید و تنفیذ مقام معظم رهبری قرار گرفته است، اعمال کند و مواردی را به نحو دیگر تغییر دهد؟ الان در این گزارش، چند دیدگاه ذکر شده است.^(۲) الان ممکن است برای ما این

۱. دادنامه شماره ۸۴/۱۴۰ مورخ ۸۴/۳/۲۹ هیات عمومی دیوان عدالت اداری: «نظر به اینکه آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران مورد تأیید و تنفیذ مقام معظم رهبری قرار گرفته است، بنابراین آیین‌نامه مذکور از مصادیق مقررات دولتی مندرج در ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری محسوب نمی‌شود و موردی برای طرح و رسیدگی و امعان نظر در خصوص اعتراض نسبت به آیین‌نامه فوق‌الذکر در هیات عمومی دیوان وجود ندارد.» قابل مشاهده در نشانی اینترنتی زیر:

<https://divan-edalat.ir/aho-detail/1004>

۲. «...» در خصوص نکته اخیر دو رویکرد وجود دارد. برخی معتقدند که با توجه به اینکه در آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح بر صلاحیت هیئت‌های مندرج در مواد (۱۰۴) و (۱۰۵) قانون ارتش و هیئت‌های مشابه در ستاد فرماندهی کل قوا، سپاه و نیروی انتظامی تصریح شده و این مصوبه به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است، لذا در واقع مواد مربوط به ترکیب هیئت‌های مزبور مورد تأیید مقام

مطلب از این حیث که این آیین‌نامه‌ی انضباطی که در اینجا هست و ما آن را ندیده‌ایم و آن آیین‌نامه می‌خواهد در اینجا تأیید بشود، مورد اشکال باشد، اما اینکه این آیین‌نامه مورد تأیید مقام معظم رهبری است، قطعی است؛ یعنی این‌طور که در گزارش ذکر شده است و مسائلی که از آن استفاده می‌شود و با توجه به آنچه که من در مورد دیوان عدالت اداری می‌دانستم، این مسئله قطعی است. اگر بخواهید از این موضوع عبور کنیم، فقط باید این مسئله پاسخ داده بشود که آیا جایز است قانون که الآن دارد شکل می‌گیرد، به این صورت بر خلاف این آیین‌نامه‌ای باشد که مورد تنفیذ مقام معظم رهبری است؟ آیا این، مخالفت با اصل (۵۷) قانون اساسی نیست؟ به نظرم باید نسبت به این مسئله پاسخ بدهیم تا بعد به آنچه که در گرو این امر است، ورود کنیم. من فعلاً می‌خواستم این نکته مطرح بشود که از حیث ایرادی که ممکن است این مصوبه در مورد اصل (۵۷) قانون اساسی داشته باشد، تأملی صورت بگیرد.

آقای مدرسی یزدی - بعضی مواد این مصوبه، مخالف این آیین‌نامه است و در این مصوبه، آن را کم و زیاد کرده‌اند.

آقای سوادکوهی - در مواردی نسبت به آن آیین‌نامه تغییراتی شکل گرفته است.

آقای مؤمن - کجا؟

→

معظم رهبری بوده و نتیجتاً بدون اذن ایشان مجلس نمی‌تواند اقدام به اصلاح ترکیب هیئت‌های مزبور نماید. بنابراین، بر مبنای این نظر مواد متعدد مصوبه حاضر که به تعیین ترکیب هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات نیروهای مسلح می‌پردازد، مغایر با اصل (۵۷) قانون اساسی است. البته در مقابل نظر فوق‌الذکر، برخی معتقدند که آنچه در ماده (۱۳۵) آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح از منظر مقام معظم رهبری مورد تأیید و تنفیذ قرار گرفته، این بوده است که در خصوص تنبیهات «محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت از خدمت یا اخراج از خدمت»، فرماندهان نیروهای مسلح بدون تشریفات این تنبیهات را در حق کارکنان نیروهای مسلح اعمال نکنند؛ لذا تنفیذ این آیین‌نامه به معنای تأیید ترکیب هیئت‌های انضباطی نیروهای مسلح در قوانین مزبور نبوده و از آنجایی که ترکیب اولیه این هیئت‌ها را خود قانون‌گذار عادی مشخص کرده بود، در حال حاضر اصلاح ترکیب این هیئت‌ها نیز واجد ایراد نیست و مغایر با تنفیذ مقام معظم رهبری نیست.» نظر کارشناسی مجمع مشورتی حقوقی (پژوهشکده شورای نگهبان)، شماره ۹۶۰۱۰۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۱، صص ۵-۶، قابل

مشاهده در نشانی زیر: yon.ir/AJhK7

آقای مدرسی یزدی - مثلاً کجایش؟

آقای سوادکوهی - یعنی بعضی از چیزهایی را که الآن در این مصوبه ذکر کرده‌اند، مثل مسائلی در مورد هیئت‌های رسیدگی به تخلفات، ترکیب این هیئت‌ها، شرایط کسانی که می‌توانند به امور خدمتی اعتراض کنند و غیره تغییر پیدا کرده است.

آقای مدرسی یزدی - خب، این برای کسی است که آیا این آیین‌نامه را واقعاً اجرا کرده باشند.

آقای مؤمن - بله.

آقای مدرسی یزدی - اما معلوم نیست که آن را اجرا کرده باشند.

آقای سوادکوهی - چرا؛ این آیین‌نامه را اجرا کرده‌اند. حالا این آیین‌نامه دارد اجرا می‌شود. ببینید؛ الآن در دیوان عدالت اداری به پرونده‌هایی رسیدگی می‌شود که در آنها هیئت‌های انضباطی نیروهای مسلح اشخاص را از حیث تخلفاتی که مرتکب شده‌اند، بر مبنای آن آیین‌نامه محکوم کرده‌اند؛ مثل پرونده‌هایی که به قطع خدمت عمومی نیروهای مسلح مربوط می‌شود. این اشخاص به دیوان عدالت اداری می‌آیند و اعتراض می‌کنند که از حقوق خودشان دفاع کنند؛ چون در مقابل دیوان عدالت اداری، همین آیین‌نامه مورد استناد است. دیوان عدالت مدتها با این سؤال مواجه بود که این آیین‌نامه چه حکمی دارد، تا اینکه نهایتاً به این رسیدند که چون این آیین‌نامه مورد تأیید مقام معظم رهبری است، گفتند فعلاً اجرا شود؛ احتمال دارد قضیه این‌طور باشد. الآن به نظر من در حال حاضر، یک چیزی نسبت به آنچه که در این مصوبه می‌خواهد شکل بگیرد و قانون‌گذاری شود، مبهم است.

آقای کدخدائی - البته فرمایش حضرت‌عالی درست است، ولی در ماده (۱۰۱) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران^(۱) و ماده (۱۱۰) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران

۱. ماده (۱۰۱) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۰۱- پرسنل ارتش و وزارت دفاع و سازمان‌های وابسته به آنها از نظر امور انضباطی تابع آیین‌نامه‌ای می‌باشند که تکالیف انضباطی پرسنل، میزان تشویقات و تنبیهات انضباطی و حدود اختیارات فرماندهان و مسئولان در زمینه اعمال آنها را در حدود مقرر در این قانون تعیین می‌نماید. آیین‌نامه انضباطی فوق توسط ستاد مشترک با همکاری و هماهنگی وزارت دفاع و نیروهای سه‌گانه و سازمان عقیدتی سیاسی تهیه و در صورت تصویب مقام رهبری به اجراء گذارده می‌شوند.»

انقلاب اسلامی^(۱) و ماده (۱۱۸) قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، طریق تصویب این آیین‌نامه را گفته‌اند. ذیل ماده (۱۱۰) قانون مقررات استخدامی سپاه می‌گوید: «ماده ۱۱۰- ... آیین‌نامه انضباطی فوق توسط ستاد کل سپاه تهیه و پس از تصویب فرماندهی کل به مورد اجراء گذارده می‌شود.» ماده (۱۱۸) قانون استخدام نیروی انتظامی هم گفته است: «ماده ۱۱۸- کارکنان نیروی انتظامی از نظر امور انضباطی تابع آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح مصوب فرماندهی کل قوا می‌باشند؛» یعنی در خود قانون، به طریق تصویب آیین‌نامه اشاره شده است. ولی خب، حالا اگر می‌خواهید آیین‌نامه را ببینید، یک حرف دیگری است.

آقای هاشمی شاهرودی - این بحث‌ها لازم نیست دیگر.

آقای کدخدائی - یعنی همه‌ی قوانین مذکور به این آیین‌نامه اشاره می‌کنند که مصوب فرماندهی کل قواست.

آقای سوادکوهی - آن آیین‌نامه [ی مذکور در این قوانین]، همین آیین‌نامه [ی مذکور در تبصره‌ی ماده (۲)] است.

آقای کدخدائی - بله.

آقای سوادکوهی - ولی این آیین‌نامه کمتر مورد استناد قرار گرفته است.

آقای مدرسی یزدی - خب، شاید در این آیین‌نامه، اصلاً هیئت انضباطی را پیش‌بینی نکرده‌اند.

آقای سوادکوهی - چرا؛ در این آیین‌نامه، هیئت انضباطی دارند.

آقای هاشمی شاهرودی - بله، هیئت‌های انضباطی در آیین‌نامه هست.

آقای کدخدائی - اصلاً هیئت انضباطی [بر اساس آیین‌نامه تشکیل شده است].

آقای مدرسی یزدی - نه، خب معلوم نیست هیئت‌های انضباطی در خود آیین‌نامه‌ای

۱. ماده (۱۱۰) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۱۰- پرسنل سپاه از نظر امور انضباطی تابع آیین‌نامه‌ای می‌باشند که تکالیف انضباطی پرسنل، نوع و میزان تشویقات و تنبیهاات انضباطی و حدود اختیارات فرماندهان و مسئولان در زمینه اعمال آنها را در حدود مقرر در این قانون تعیین می‌نماید. آیین‌نامه انضباطی فوق توسط ستاد کل سپاه تهیه و پس از تصویب فرماندهی کل به مورد اجراء گذارده می‌شود.»

که مصوب فرماندهی کل قوا بوده است، وجود داشته باشد. شاید اصلاً خودشان [=] مقام معظم رهبری، در این زمینه [دستورالعمل داده‌اند؛ نیروهای مسلح هم بر اساس آن، یک هیئت انضباطی درست کرده‌اند.

آقای سوادکوهی - نه، این آیین‌نامه هیئت انضباطی دارد.

آقای مدرسی یزدی - خب، باید آیین‌نامه را دید.

آقای علیزاده - حالا اصلاً الآن ما باید در مورد این بحث کنیم و ببینیم که اصلاً مجلس می‌تواند در این موارد [= هیئت‌های انضباطی] قانون وضع بکند یا نمی‌تواند وضع کند؟ اگر این موضوع را حل کنیم، آن‌موقع جای بحث‌های دیگر هست.

آقای مؤمن - یعنی چه؟

آقای هاشمی شاهرودی - ستاد کل نیروهای مسلح با این مصوبه موافقت کرده است؟

آقای علیزاده - این ستاد موافقت کرده است؟

آقای [هاشمی شاهرودی] - ستاد کل، با یک جاهای این مصوبه موافقت کرده است. می‌گویند ستاد کل از طرف فرماندهی کل قوا این مصوبه را تأیید کرده است.

آقای سوادکوهی - خب، فرماندهی کل قوا باید با این مصوبه موافقت کند. اصل، نظر فرماندهی کل قواست.

آقای علیزاده - بله دیگر.

آقای علیزاده - اگر ستاد کل موافقت کرده است، از طرف فرماندهی کل قوا بوده است دیگر. اگر ستاد موافقت کرده است، اشکالی نیست.

آقای سوادکوهی - باید به پژوهشکده‌ی شورای نگهبان بگوییم، متن [آیین‌نامه را برای ما] بفرستد.

آقای هاشمی شاهرودی - حالا می‌گویند ستاد کل با این مصوبه موافقت کرده است. به نظر ستاد کل، این مصوبه اشکالی ندارد.

آقای علیزاده - خب، اگر این‌طوری است، اشکالی وارد نیست.

آقای کدخدائی - حالا قرار شد چه‌کار کنیم؟ به ستاد کل نامه بنویسیم و بگوییم نظرشان را در مورد این آیین‌نامه بفرستند؟

آقای مؤمن - یعنی اگر آنجا [= آیین‌نامه] قید شده است که ترکیب هیئت‌های انضباطی باید به تأیید مقام معظم رهبری برسد و آن ترکیب هم به تأیید ایشان رسیده باشد، [این

مصوبه از این جهت اشکال دارد.]

آقای علیزاده - اگر قرار باشد که [هیئت‌های انضباطی] به تأیید مقام معظم رهبری برسند، باید ایشان آنها را تأیید کند.

آقای مؤمن - بله، اگر ایشان این مصوبه را تأیید کرده باشند، اشکالی نیست.

آقای علیزاده - اگر ایشان فرموده باشند که نظرشان خلاف این مصوبه است، این مصوبه ایراد دارد.

آقای مؤمن - ایراد آقای دکتر سوادکوهی در اینجا چیست؟ من نمی‌دانم.

آقای سوادکوهی - صفحه (۶) گزارش پژوهشکده^(۱) را عنایت کنید.

آقای مؤمن - این مصوبه در اینجا می‌گوید در مورد تخلفات نیروهای مسلح، طبق آن آیین‌نامه عمل بشود. پس ایراد آقای دکتر سوادکوهی در اینجا چیست؟ خب فرض بر این است که آیین‌نامه به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است. خب، این مصوبه هم می‌گوید این افراد به تخلفات انضباطی که آنجا در آیین‌نامه نوشته شده است، رسیدگی کنند. این مصوبه، چه مانعی دارد؟ اشکالی ندارد. یعنی این مصوبه، مطابق آیین‌نامه است. **آقای سوادکوهی -** ببینید؛ اگر صفحه (۶) گزارش پژوهشکده را عنایت بفرمایید، این‌طور ذکر کرده است: «... لذا در واقع مواد مربوط به ترکیب هیئت‌های مزبور مورد تأیید مقام معظم رهبری بوده و نتیجتاً بدون اذن ایشان مجلس نمی‌تواند اقدام به اصلاح ترکیب هیئت‌های مزبور بنماید. ...»

آقای کدخدائی - کجا را می‌فرمایید؟

آقای سوادکوهی - دارم از روی صفحه (۶) گزارش پژوهشکده می‌خوانم.

آقای علیزاده - دارند گزارش پژوهشکده را می‌خوانند.

آقای سوادکوهی - پژوهشکده به این مطلب رسیده است. می‌خواهم آنچه را عرض کنم که در این گزارش آمده است.

آقای مؤمن - این مطلب در کجا آمده است؟

آقای سوادکوهی - در صفحه (۶) گزارش پژوهشکده.

۱. در این خصوص، بنگرید به: نظر کارشناسی مجمع مشورتی حقوقی (پژوهشکده شورای نگهبان)، شماره ۹۶۰۱۰۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۱، ص ۶، قابل مشاهده در نشانی زیر: yon.ir/AJhK7

آقای مؤمن - در خود آیین‌نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح چیزی هست که مخالف با این مصوبه‌ای است که مجلس تنظیم کرده است؟

آقای سوادکوهی - بله، می‌خواهم عرض کنم که موارد مخالفتش را هم ذکر کرده‌اند.

آقای مؤمن - این مطلب کجاست؟

آقای سوادکوهی - مثلاً این گزارش گفته است: «... بنابراین بر مبنای این نظر، مواد متعدد مصوبه حاضر که به تعیین ترکیب هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات نیروهای مسلح می‌پردازد، مغایر با اصل (۵۷) قانون اساسی است. ...»

آقای مؤمن - حالا در تبصره‌ای که الان خواندیم، این حرف نیست.

آقای سوادکوهی - نه، [شاید] این آیین‌نامه به طور کلی، [با این مصوبه تغییر پیدا کرده است]. سؤالی که الان مطرح است، این است که این مصوبه [حق تغییر آن آیین‌نامه‌ی مورد تأیید مقام معظم رهبری را دارد؟]

آقای مؤمن - ببینید؛ تبصره‌ای که الان خواندیم، چه ایرادی دارد؟ این تبصره می‌گوید اگر نیروهای مسلح تخلفی کردند، هیئت‌های انضباطی به آن رسیدگی می‌کنند. خوب، این تبصره که نگفته است خلاف آن آیین‌نامه عمل کنید.

آقای سوادکوهی - حاج آقا [ی مؤمن]، ایراد این تبصره این است که مستند به یک آیین‌نامه‌ای شده است، ولی آن را تغییر داده است.

آقای مؤمن - خوب، الان که در این تبصره تغییری در مورد آیین‌نامه نیست.

آقای کدخدائی - نه آقای دکتر [سوادکوهی]، این تبصره که برای تغییر آیین‌نامه نیست.

آقای سوادکوهی - آن آیین‌نامه توسط رهبری تأیید شده است. درست است؟
آقای کدخدائی - بله.

آقای سوادکوهی - الان این تبصره دارد می‌گوید تخلفات انضباطی نیروهای مسلح در آن آیین‌نامه ذکر شده است؛ اما فقط در مورد تخلفات به آن آیین‌نامه ارجاع داده است. درست است؟ یعنی این تبصره می‌گوید تخلفات نیروهای مسلح، همان تخلفاتی است که در آن آیین‌نامه آمده است.

آقای مؤمن - اجازه فرمایید؛ این تبصره می‌گوید برای رسیدگی به تخلفات، این کارها را بکنید.
آقای سوادکوهی - شما می‌گویید ما آن آیین‌نامه را پذیرفته‌ایم، اما مجموعه‌ی این

چیزی که الآن دارد تصویب می‌شود، در ارتباط با یک آیین‌نامه‌ای است که ما مفاد آن را نمی‌دانیم.

آقای علیزاده - در آن آیین‌نامه تخلفات انضباطی نیروهای مسلح، به اضافه‌ی تشکیل هیئت‌های انضباطی رسیدگی و ترکیب آنها و غیره ذکر شده است.

آقای کدخدائی - نه، الآن آیین‌نامه جلویمان است، ولی این آیین‌نامه چیزی در مورد هیئت‌های انضباطی ندارد.

آقای سوادکوهی - چرا.

آقای کدخدائی - ببینید؛ این‌طور بوده است که آن آیین‌نامه‌ی انضباطی، تخلفات نیروهای مسلح و نحوه‌ی اعمال مجازات و مانند اینها را بیان کرده است، اما هیئت‌های انضباطی نیروهای مسلح در مواد (۱۰۴) و (۱۰۵) قانون ارتش^(۱) و مواد (۱۱۴) و (۱۱۵) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران^(۲) آمده است. الآن این مصوبه که آمده

۱. مواد (۱۰۴) و (۱۰۵) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۰۴- رسیدگی به تخلفات پرسنل که فرمانده نیروی مربوط برای آنان پیشنهاد محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت از خدمت و یا اخراج از خدمت می‌دهد و همچنین رسیدگی به شکایات پرسنل از رده‌های بالاتر در امور خدمتی، در هیئت‌هایی مرکب از اعضاء مشروحه زیر به عمل می‌آید:

الف- معاون پرسنلی نیروی مربوط یا جانشین وی

ب- رئیس بازرسی نیروی مربوط یا جانشین وی

ج- مسئول سازمان عقیدتی سیاسی نیروی مربوط یا جانشین وی

د- مسئول سازمان حفاظت اطلاعات نیروی مربوط یا جانشین وی

ه- نماینده سازمان قضایی نیروهای مسلح.

تبصره ۱- ...

ماده ۱۰۵- هیئت تجدید نظر از اعضاء زیر تشکیل می‌گردد:

الف- رئیس ستاد مشترک

ب- وزیر دفاع

ج- فرماندهان نیروهای زمینی، هوایی، دریایی

د- رئیس سازمان عقیدتی سیاسی

ه- رئیس سازمان حفاظت اطلاعات

و- رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح.

تبصره ۱- ...»

۲. مواد (۱۱۴) و (۱۱۵) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱

است، می‌خواهد آن قوانین عادی را اصلاح بکند و آن هیئت‌ها را تجمیع کند، نه اینکه آیین‌نامه‌ی مورد تأیید فرماندهی کل قوا را تغییر بدهد. هیئت‌های انضباطی رسیدگی به تخلفات نیروهای مسلح که اشاره می‌فرمایید که این مصوبه آنها را تغییر می‌دهد، در مواد (۱۰۴) و (۱۰۵) قانون ارتش آمده است که مصوب مجلس است. همچنین هیئت‌های انضباطی سپاه هم در مواد (۱۱۴) و (۱۱۵) قانون مقررات استخدامی سپاه آمده است که آن هم یک قانون عادی است. الان این مصوبه می‌خواهد آن قوانین را

→

مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۱۴- رسیدگی به تخلفات پرسنلی که فرمانده نیرو یا رئیس سازمان مربوطه برای آنها پیشنهاد معافیت از خدمت یا اخراج از خدمت می‌دهد و همچنین رسیدگی به شکایات پرسنل از رده‌های بالاتر در امور خدمتی در هیئت‌های بدوی مرکب از اعضای زیر به عمل می‌آید:

الف- فرمانده یا جانشین نیرو یا سازمان مربوطه به عنوان رئیس هیئت

ب- مسئول دفتر نمایندگی ولی فقیه یا جانشین وی در نیرو یا سازمان مربوط

ج- معاون نیروی انسانی نیرو یا سازمان به عنوان دبیر هیئت

د- مسئول بازرسی یا جانشین وی در نیرو یا سازمان مربوطه

ه- مسئول حفاظت اطلاعات یا جانشین وی در نیرو یا سازمان مربوطه

و- مدیریت قضایی یا جانشین وی در نیرو یا سازمان مربوطه

ز- نماینده سازمان قضایی نیروهای مسلح.

تبصره ۱- ...

ماده ۱۱۵- رسیدگی به تخلفات پرسنل نظامی از درجه ستوان دومی و کارمندان از رتبه (۱۶) و به بالا که فرمانده نیرو، رؤسای سازمان‌ها، ستاد کل، ستاد کل سپاه و وزیر برای آنها پیشنهاد معافیت از خدمت یا اخراج می‌دهند و همچنین رسیدگی به شکایات پرسنل از فرماندهان و رؤسای ستاد نیروها و جانشینان آنان و معاونت‌های ستاد کل سپاه و نیز تخلفات آنها و بررسی آراء مورد اعتراض واقع شده هیئت‌های بدوی، در هیئت عالی انضباطی در ستاد کل سپاه مرکب از اعضای زیر به عمل می‌آید:

الف- فرمانده کل سپاه یا جانشین وی به عنوان رئیس هیئت

ب- نماینده ولی فقیه در سپاه یا جانشین وی

ج- معاون نیروی انسانی ستاد کل سپاه به عنوان دبیر هیئت

د- معاون بازرسی ستاد کل سپاه

ه- مسئول حفاظت اطلاعات سپاه

و- مدیریت قضایی ستاد کل سپاه

ز- رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح.

تبصره - ...»

اصلاح بکند. اگر این مصوبه ناظر به آیین‌نامه باشد، یک امر دیگری است، ولی می‌خواهم بگویم مبنای این مصوبه، اصلاح قانون ارتش و قانون سپاه است که آن قوانین مصوب مجلس است.

آقای مؤمن - بله، خب حالا این چه اشکالی دارد؟

آقای عزیزاده - هیئت‌های انضباطی مربوط به نیروی انتظامی هم در مواد (۱۲۱) و (۱۲۲) قانون استخدام نیروی انتظامی^(۱) آمده است که این هم قانون عادی است. ماده (۱۲۱) هیئت‌ها را گفته است.

آقای کدخدائی - بله، حالا در واقع، این مصوبه آن هیئت‌ها را تجمیع کرده است.

آقای عزیزاده - ماده (۱۱۶) این آیین‌نامه^(۲) مجازات‌ها را هم گفته است.

۱. مواد (۱۲۱) و (۱۲۲) قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۲۱- رسیدگی به تخلفات کارکنان که فرمانده انتظامی استان یا رؤسا و مسئولین رده‌های هم‌تراز و بالاتر برای آنان پیشنهاد محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت از خدمت و یا اخراج می‌دهند در هیئت‌هایی مرکب از اعضاء مشروحه زیر به عمل می‌آید:

الف- معاون نیروی انسانی نیروی انتظامی یا جانشین وی

ب- رئیس بازرسی کل نیروی انتظامی یا جانشین وی

ج- معاون ذی‌ربط سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی یا جانشین وی

د- معاون ذی‌ربط سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی یا جانشین وی

ه- نماینده سازمان قضایی نیروهای مسلح.

تبصره ۱- ...

۱۲۲- هیئت تجدید نظر از اعضاء زیر تشکیل خواهد شد:

الف- جانشین فرمانده کل قوا یا نماینده ایشان در حد معاون

ب- فرمانده نیروی انتظامی یا جانشین وی

ج- رئیس سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی یا جانشین وی

د- رئیس سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی یا جانشین وی

ه- رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح یا جانشین وی.

تبصره- ...»

۲. ماده (۱۱۶) آیین‌نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران: «ماده ۱۱۶- موارد زیر تخلف محسوب شده و درباره مرتکبین آنها، تنبیهات انضباطی برابر جداول نوع تخلفات اعمال می‌گردد (جداول شماره ۴ و ۵):

الف: عدم آراستگی، نامناسب بودن وضع ظاهری و عدم توجه به نظافت شخصی

ب: ...»

آقای کدخدائی - بله.

آقای مؤمن - این تبصره که نمی‌گوید خلاف آیین نامه عمل کنید.

آقای علیزاده - بله.

آقای مؤمن - می‌گوید اگر کسی از نیروهای مسلح تخلف کرد، طبق آیین نامه رسیدگی کنند.

آقای کدخدائی - بله.

آقای مؤمن - این تبصره خلاف آیین نامه است؟

آقای سوادکوهی - پس ماده (۱۳۵) را هم بخوانید.

آقای کدخدائی - ماده (۱۳۵) را بخوانید.

آقای سوادکوهی - ماده (۱۳۵) آیین نامه را بخوانید.

آقای کدخدائی - بله، ماده (۱۳۵) آیین نامه‌ی مورد تأیید رهبری را بخوانید.

آقای سوادکوهی - ماده (۱۳۵) آیین نامه این طور می‌گوید: «ماده ۱۳۵- رسیدگی به تخلفات پرسنل که فرمانده نیروی مربوطه برای آنان پیشنهاد محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت از خدمت یا اخراج از خدمت می‌دهد و همچنین رسیدگی به شکایت پرسنل از رده‌های بالاتر در امور خدمتی در هیئت‌های مندرج در مواد (۱۰۴) و (۱۰۵) قانون ارتش و هیئت‌های مشابه در ستاد فرماندهی کل سپاه و نیروی انتظامی به عمل می‌آید.

تبصره - ...»

آقای کدخدائی - احسنت! یعنی هیئتی که در قانون عادی آمده است، به تخلفات رسیدگی می‌کند.

آقای سوادکوهی - بله.

آقای کدخدائی - الآن این مصوبه دارد این قوانین را اصلاح می‌کند.

آقای مؤمن - بله.

آقای سوادکوهی - نه، در ادامه‌ی گزارش پژوهشکده آمده است: «... این در حالی است که بر طبق ماده (۲) مصوبه حاضر «هیئت‌های بدوی و تجدید نظر انضباطی

کارکنان نیروهای مسلح مطابق این قانون تشکیل می‌گردد» ...»

آقای کدخدائی - بله، خب این هیئت‌ها مطابق قانون تشکیل می‌شود.

آقای سوادکوهی - ولی از این به بعد، این هیئت‌ها مطابق این مصوبه تشکیل می‌شوند.
آقای کدخدائی - خب، همین‌طور است دیگر.

آقای سوادکوهی - بله.

آقای سوادکوهی - [در ادامه‌ی این گزارش آمده است: «... و به موجب ماده (۳۷) این مصوبه^(۱) نیز، با تأیید این مصوبه توسط شورای نگهبان هیئت‌های مندرج در مواد (۱۰۴) و (۱۰۵) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران، مواد (۱۱۴) و (۱۱۵) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و مواد (۱۲۱) و (۱۲۲) قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که در حال حاضر با تجویز مقام معظم رهبری مسئولیت رسیدگی به پیشنهادات مزبور و همچنین رسیدگی به شکایات کارکنان در امور خدمتی را دارند، منحل می‌گردند و هیئت‌هایی جایگزین آنها می‌شوند که از نظر ترکیب اعضا و سازوکار رسیدگی تفاوت‌هایی با آنچه مورد تأیید مقام معظم رهبری قرار گرفته، دارند.»^(۲)

آقای کدخدائی - خیلی خب، تشکیل این هیئت‌ها بر اساس قانون است.

آقای مؤمن - قانون اساسی را دارید می‌خوانید؟

آقای کدخدائی - نه.

آقای سوادکوهی - نه حاج‌آقا، این عبارت، گزارش پژوهشکده در مورد آن آیین‌نامه است که با این مصوبه‌ی مجلس [تغییر می‌کند].

آقای مؤمن - خب، الآن که در این تبصره چیزی نیامده است که آن آیین‌نامه را تغییر دهد. الآن ما داریم تبصره را می‌خوانیم. شما به تبصره ایراد دارید؟

۱. ماده (۳۷) لایحه تشکیل هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۳۷- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، مواد (۱۰۴) و (۱۰۵) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ با اصلاحات بعدی آن و مواد (۱۱۴) و (۱۱۵) قانون مقررات استخدامی سپاه مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ و مواد (۱۲۱) و (۱۲۲) قانون استخدام نیروی انتظامی مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۰ و اصلاحات بعدی آن و قانون چگونگی اعتراض کارکنان مشمول قوانین استخدامی نیروهای مسلح نسبت به آراء صادره از هیئت‌های رسیدگی تخلفات انضباطی مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۵ نسخ می‌گردد.»

۲. نظر کارشناسی مجمع مشورتی حقوقی (پژوهشکده شورای نگهبان)، شماره ۹۶۰۱۰۰۲ مورخ

آقای سوادکوهی - بله حاج آقا، دارم در مورد تبصره عرض می‌کنم.
آقای مؤمن - کجای این تبصره ایراد دارد؟ این تبصره فقط می‌گوید اگر کسی بر خلاف آیین‌نامه عمل کرد، به آن رسیدگی کنند. این تبصره با کجای آیین‌نامه منافات دارد؟

آقای علیزاده - جناب آقای دکتر [سوادکوهی]، حالا ایراد مجمع مشورتی حقوقی چیست؟

آقای سوادکوهی - ببینید؛ ایرادشان این است که ما یک چیزی به نام آیین‌نامه داریم.
آقای علیزاده - نه، آیین‌نامه را تغییر نداده‌اند، بلکه این هیئت‌ها را تغییر داده‌اند. این هیئت‌ها در قانون بوده است. حالا قانون را تغییر داده‌اند.

آقای کدخدائی - بله، این هیئت‌ها در قانون بوده است. حالا اگر آیین‌نامه تغییر کرده است، باید جای دیگر آن را بحث بکنیم.

آقای مؤمن - الآن این ایراد که مربوط به این تبصره نیست.

آقای سوادکوهی - ببینید؛ الآن مجموعه‌ی آیین‌نامه محل بحث است که [که این تبصره آن را تغییر داده است].

آقای کدخدائی - نه.

آقای مؤمن - الآن این آیین‌نامه، محل بحث نیست. ببینید؛ این تبصره می‌گوید منظور از تخلفات انضباطی کارکنان، یکی از تخلفات مذکور در آیین‌نامه‌ی انضباطی است.

آقای سوادکوهی - خب، ولی این مصوبه دارد چیزهای دیگر آیین‌نامه را حذف می‌کند؛ این مصوبه باید چیزهای دیگر آیین‌نامه را حذف کند.

آقای مؤمن - نه، این تبصره می‌گوید طبق آن آیین‌نامه عمل بکنید.

آقای علیزاده - بله، اینجا چیزی از آیین‌نامه را حذف نکرده است؛ اینجا می‌گوید طبق آیین‌نامه عمل بکنید. تبصره‌ی ماده (۲) می‌گوید به آن آیین‌نامه عمل بکنید.

آقای کدخدائی - بله، این مصوبه نمی‌خواهد آیین‌نامه را حذف کند. هر جایی چیزی از آیین‌نامه را حذف کردند، آنجا بفرمایید که به آن ایراد بگیریم.

آقای مؤمن - بله، آنجا بفرمایید که این مورد خلاف آیین‌نامه است. فعلاً این تبصره، خلاف آیین‌نامه نیست.

آقای سوادکوهی - می‌خواهید از این تبصره عبور کنید؟

آقای کدخدائی - بله.

آقای مؤمن - بله، این تبصره ایرادی ندارد.

آقای علیزاده - به نظر من، اگر این تبصره آیین‌نامه را هم حذف کرده باشد، اشکالی ندارد؛ چون آن قوانین تصویب آیین‌نامه را تجویز کرده‌اند.

آقای شب‌زنده‌دار - خب درست است که آن قانون تصویب آیین‌نامه را تجویز کرده است، ولی بالاخره آن آیین‌نامه [به تصویب مقام معظم رهبری رسیده است].

آقای علیزاده - بالاخره وقتی آن قانون لازم‌الاجرا بود، این [آیین‌نامه معتبر بود].

آقای شب‌زنده‌دار - من یک سؤالی داشتم. ببینید؛ رهبری آن آیین‌نامه را که قوانین فعلی به آن اشاره کرده‌اند، برای خود پرسنل ارتش و سپاه و نیروهای انتظامی تأیید فرموده‌اند؛ در حالی که این مصوبه مربوط به کارکنان [غیر نظامی نیروهای مسلح] است. الان تبصره‌ی ماده (۲) تخلفات کارکنان را به آن آیین‌نامه احاله داده است.

آقای مؤمن - به چه کسی احاله داده است؟

آقای شب‌زنده‌دار - یعنی این تبصره می‌گوید منظور از تخلفات انضباطی کارکنان، تخلفات انضباطی مذکور در آیین‌نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح است.

آقای مؤمن - خب باشد.

آقای شب‌زنده‌دار - بنابراین، اگر این آیین‌نامه به تأیید «آقا» [= مقام معظم رهبری] رسیده باشد، آنچه که ایشان تأیید فرموده‌اند، راجع به خود ارتش و نیروهای ارتش و نیروهای سپاه و نیروی انتظامی است، اما ایشان راجع به کارکنان در آن آیین‌نامه چیزی نفرموده‌اند.

آقای کدخدائی - یعنی می‌خواهید بفرمایید آن آیین‌نامه در مورد نیروهای مسلح و نظامیان است، اما این تبصره در مورد کارکنان غیر نظامی است.

آقای مؤمن - پس این تبصره ایراد ندارد.

آقای شب‌زنده‌دار - چرا؛ چون ممکن است مصلحت نیروهای مسلح، غیر از مصلحت کارکنان باشد.

آقای علیزاده - این مصوبه می‌گوید از جهت این قانون، کارکنان ارتش و سپاه و نیروی انتظامی هم مشمول آن آیین‌نامه هستند. این اشکالی دارد؟

آقای شب‌زنده‌دار - چون این تبصره می‌خواهد در مورد کارکنان حکم کند، پس ما

باید آن آیین‌نامه را ببینیم. ما نمی‌توانیم بگوییم چون رهبری آن آیین‌نامه را در مورد پرسنل ارتش و سپاه تأیید فرموده است، پس اجرای آن آیین‌نامه در مورد کارکنان هم اشکالی ندارد؛ چون ایشان آن آیین‌نامه را برای یک افراد خاصی و برای یک جای خاصی تأیید فرموده‌اند.

آقای عزیزاده - آن آیین‌نامه چه می‌گوید؟ در مورد کارکنان است؟ در مورد چیست؟

آقای شب‌زنده‌دار - نمی‌دانیم دیگر؛ ایراد همین است که نمی‌دانیم.

آقای عزیزاده - ظاهراً در قوانین فعلی هم همین‌طور بوده است [که آن آیین‌نامه شامل کارکنان غیر نظامی هم بشود]. الآن من یک نگاهی می‌کنم و به شما عرض می‌کنم.
آقای شب‌زنده‌دار - اینکه گفتیم باید آن آیین‌نامه را ببینیم، به خاطر این است که در مجمع مشورتی فقهی قم هم به این نکته توجه شد که این تبصره در مورد کارکنان است، نه برای نیروهای خود ارتش و سپاه.

آقای مؤمن - پس شما به آن جمله‌ی قبل [= اصل ماده (۲)] ایراد دارید. توجه می‌فرمایید؟ یعنی شما دارید به ماده (۲) ایراد می‌کنید، نه به تبصره‌ی آن.

آقای شب‌زنده‌دار - در تبصره‌ی این ماده هم همین آمده است که [موضوع آن، تخلفات کارکنان است].

آقای عزیزاده - بله، اشکال مجمع مشورتی حقوقی هم به تبصره است.

آقای مؤمن - نه حاج‌آقا، لطف کنید؛ ماده (۲) می‌گوید: «ماده ۲- برای رسیدگی به تخلفات انضباطی کارکنان شاغل در نیروهای مسلح ... و همچنین رسیدگی به شکایات کارکنان در امور خدمتی هیئت‌های بدوی و تجدید نظر انضباطی کارکنان نیروهای مسلح مطابق این قانون تشکیل می‌گردد». خب، این ماده چه ایرادی دارد؟

آقای کدخدائی - در قوانین فعلی ارتش و سپاه و نیروی انتظامی هم همین لفظ «کارکنان» بوده است. همچنین این مصوبه بحث کارکنان را هم دارد؛ یعنی هر دو نوع کارکنان را شامل می‌شود؛ یعنی علاوه بر پرسنل که کارکنان نظامی‌اند، کارکنان غیر نظامی را هم شامل می‌شود.

آقای شب‌زنده‌دار - آن [= قوانین عادی] که مصوب «آقا» [= مقام معظم رهبری] نیست.

آقای کدخدائی - در این قوانین فعلی [هم آمده است که رسیدگی به تخلفات کارکنان

غیر نظامی هم] در واقع بر اساس همان آیین نامه است دیگر. قبلاً در همان قانون ارتش، کارکنان را به کارکنان غیر نظامی هم سرایت می دادند؛ یعنی بعد از اینکه کارکنان نظامی را مشمول قانون می دانستند، در مواد بعدی می گفتند در مورد کارکنان غیر نظامی هم مثل همانها عمل بشود.

آقای شبزنده دار - ببینید؛ این استدلال که چون آن آیین نامه مصوب رهبری است، پس در مورد کارکنان هم باید اعمال شود، درست نیست.

آقای مؤمن - پس شما به تبصره ی ماده (۲) ایراد ندارید، شما به اصل این ماده ایراد دارید.

آقای شبزنده دار - بله، به هر دو با هم ایراد وارد است دیگر؛ چون این تبصره هم آن ماده را روشن می کند. تبصره می گوید: «تبصره - منظور از تخلفات انضباطی کارکنان، تخلفات انضباطی مذکور در آیین نامه انضباطی نیروهای مسلح ...» است. این کارکنان، همان کارکنان مذکور در اصل ماده است.

آقای مؤمن - بله، منظور، همان کارکنانی است که آنجا در ماده آمده است.

آقای مؤمن - خب، این چه ایرادی دارد؟ این چه اشتباهی دارد؟

آقای شبزنده دار - اشکالش همین است که ما آن آیین نامه را ندیده ایم.

آقای مؤمن - درست است که آن را ندیده ایم، ولی مقام معظم رهبری آن را تأیید کرده است.

آقای شبزنده دار - نه، مقام معظم رهبری آن آیین نامه را برای خود پرسنل ارتش و سپاه تأیید کرده است، نه برای کارکنان آن.

آقای مؤمن - الآن این تبصره نمی گوید که آن آیین نامه برای غیر کارکنان است، بلکه می گوید همان تخلفاتی که در [آیین نامه آمده است، منظور از تخلفات انضباطی است.]

آقای شبزنده دار - این تبصره می گوید منظور از تخلفات انضباطی کارکنان، همان تخلفاتی است که در آیین نامه آمده است؛ می گوید منظور از تخلفات کارکنان، همان تخلفات پرسنل نظامی است. خب ممکن است تخلفات آنها به خاطر اینکه نیروی [نظامی هستند، با تخلفات کارکنان فرق کند.]

آقای مؤمن - یعنی این مصوبه دارد آیین نامه را توسعه می دهد.

آقای شبزنده دار - بله، دارد کارکنان را به نیروی نظامی الحاق می کند. باید آن آیین - نامه را دید؛ چون تخلفات مذکور در آیین نامه، ممکن است بر اثر یک مصالحی باشد

که «آقا» [=مقام معظم رهبری] راجع به نیروهای نظامی فرموده باشند و این مصالح راجع به کارکنان وجود نداشته باشد.

آقای مؤمن - من نمی دانم؛ باید آیین نامه را دید، ولی این بحث، غیر از این است که بخواهیم به متن آیین نامه ایراد وارد بکنیم. شما می گوید متن آیین نامه، به خود افراد نیروهای مسلح اختصاص دارد، ولی حالا این مصوبه کارکنان را هم به نیروهای مسلح الحاق کرده است.

آقای شبزنده‌دار - بله.

آقای عزیزاده - اگر این مصوبه کارکنان غیر نظامی را ملحق به نیروهای نظامی کرده باشد، [این مسئله قابل بررسی است].

آقای شبزنده‌دار - این مصوبه، کارکنان را به نیروهای نظامی ملحق کرده است.

آقای مؤمن - حالا واقعاً این طور است؟

آقای شبزنده‌دار - باید آن آیین نامه را دید. اگر این طوری است که کارکنان هم مشمول آیین نامه بوده‌اند و «آقا» آن آیین نامه را تأیید فرموده‌اند، خب ایرادی وارد نیست.

آقای مؤمن - بله، این یک چیز دیگری است و یک فرمایش دیگری است؛ یعنی به متن آیین نامه ایرادی نداریم، بلکه می‌گوییم چون آیین نامه شامل خود نیروهای مسلح می‌شود و کارکنان را شامل نمی‌شود، این توسعه‌ای که در این مصوبه دارند می‌دهند، درست نیست.

آقای کدخدائی - اول آیین نامه را که شمول آن را نشان می‌دهد، بیاورید؛ اول آیین نامه دارد شمولش را می‌گوید.

آقای مؤمن - نه، ایراد آقای شبزنده‌دار حرف دیگری می‌شود؛ این ایراد، غیر از رسیدگی کردن به متن آیین نامه است. اینکه از آیین نامه توسعه در نمی‌آید یا در می‌آید، من نمی‌فهمم.

آقای عزیزاده - معلوم نیست که این آیین نامه کجای عالم پیدا می‌شود؟!

آقای کدخدائی - آیین نامه هست، ولی آقایان می‌فرمایند که نسخه‌ی رسمی آن را نداریم.

آقای مدرسی یزدی - آیین نامه صد و خرده‌ای ماده است.

آقای عزیزاده - حضرت حاج آقای شبزنده‌دار، ببینید؛ ماده (۱) آیین نامه را بخوانید.

می‌گوید: «ماده ۱- نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران:

به ستاد فرماندهی کل قوا، ارتش، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نیروی انتظامی و وزارت دفاع و سازمان‌های وابسته اطلاق می‌گردد.» این مصوبه هم چیز اضافه‌ای نسبت به آیین‌نامه نگفته است؛ این هم همان مطالب آیین‌نامه را می‌گوید.

آقای شب‌زنده‌دار - نه، موضوع این مصوبه کارکنان نیروهای مسلح است.

آقای علیزاده - خب وقتی نیروهای مسلح شامل سازمان‌های وابسته باشد، در نتیجه، به کارکنان سازمان‌های وابسته، کارکنان ستاد فرماندهی، کارکنان ارتش و غیره، به همه‌ی اینها نیروهای مسلح می‌گویند؛ یعنی آن چیزی که این آیین‌نامه نوشته است، در مورد همه‌ی این افراد، قابل اجرا است؛ یعنی فقط خود نیروهای نظامی را که مجازات نمی‌کنند، بلکه کارکنانشان را هم مجازات می‌کنند.

آقای سوادکوهی - بله، درست است. آیین‌نامه همه‌ی کارکنان را شامل می‌شود.

آقای موسوی - عنوان این مصوبه هم، عبارت «کارکنان نیروهای مسلح» را می‌گوید؛ عنوان، افراد نظامی را از غیر نظامی جدا نکرده است. عنوان همین مصوبه، «لایحه تشکیل هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح» است؛ این عنوان، شامل مجموعه‌ی همه‌ی کارکنان نیروهای مسلح می‌شود یعنی بحث این است که کارکنان، همه‌ی نیروهای مسلح هستند.

آقای علیزاده - بله دیگر.

آقای شب‌زنده‌دار - می‌دانم؛ اگر آن آیین‌نامه شامل کارکنان غیرنظامی می‌شده، دیگر چه احتیاجی بود که این مصوبه را درست کنند؟ اصلاً این مصوبه راجع به کارکنان است؛ این مصوبه فقط مربوط به کارکنان است. این مصوبه راجع به خود نیروهای نظامی ارتش و غیره نیست، بلکه فقط مربوط به کارکنان است.

آقای علیزاده - نه، این کارکنان، اعم از کارکنان ارتش، کارکنان ستاد کل نیروهای مسلح، کارکنان سپاه، کارکنان وزارت دفاع و غیره هستند؛ یعنی این کارکنان که موضوع قرار گرفته‌اند، اعم از آنهایی هستند که درجه‌ی نظامی دارند یا ندارند.

آقای شب‌زنده‌دار - نه، این مصوبه فقط در مورد کارکنان است.

آقای علیزاده - نه، اعم است.

آقای شب‌زنده‌دار - در قسمت تعاریف، باید تعریفی برای «کارکنان» باشد.

منشی جلسه - «کارکنان» در تعاریف نیست؛ «کارکنان» در تعاریف نیست.

آقای علیزاده - [کارکن نظامی با غیر نظامی،] فرقی ندارد دیگر.

آقای موسوی - آن پایین [= بند (ذ)، تعریف] «کارکنان» را نوشته است.

آقای علیزاده - کارکنان، یعنی شاغلان در نیروهای مسلح دیگر.

آقای شبزنده‌دار - کارکنان، شاغل هستند، اما شغلشان شغل غیر نظامی است.

آقای کدخدائی - ایشان [= آقای شبزنده‌دار] می‌خواهند بفرمایند کارکنان نظامی و غیر نظامی، [حکم مجزایی دارند.]

منشی جلسه - آقای دکتر [کدخدائی]، کارکنان نهادهای موضوع بندهای (الف)، (ب)، (ج)، (د) ماده (۱)، کارکنان نیستند؟

آقای موسوی - پایین [= بند (ذ)] خود کارکنان را توضیح داده است. در تعاریف ماده (۱)، نوشته است که کارکنان چه کسانی هستند.

آقای علیزاده - ماده (۳) کارکنان را تعریف می‌کند؛ می‌گوید معاونان ستاد کل، فرماندهان نیروهای ارتش، فرماندهان نیروهای مسلح و غیره هستند. این ماده، دارد همه‌ی کارکنان را می‌شمارد. دیگر باید چه بگوید!؟

آقای شبزنده‌دار - نه، ماده (۳) در مورد موضوع دیگری است. ماده (۳) می‌گوید که این اشخاص می‌توانند راجع به کارکنان پیشنهاد تنبیهات انضباطی بدهند؛ نمی‌گوید که آنها خود کارکنان هستند.

آقای کدخدائی - بله.

آقای علیزاده - نه.

آقای شبزنده‌دار - این ماده مربوط به چیز دیگری است. افراد مذکور در این ماده، خود کارکنان نیستند. این ماده می‌گوید: «ماده ۳- مقامات و مسئولان ذیل و رده‌های بالاتر در سلسله مراتب سازمانی، مجاز به ارائه پیشنهاد تنبیهات انضباطی محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت و یا اخراج از خدمت برای کارکنان متخلف تحت امر خود می‌باشند: ...»

آقای موسوی - حالا همین آیین‌نامه نوشته است که بین نظامیان و کارکنان فرق هست.^(۱)

۱. ماده (۳۵) آیین‌نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران: «ماده ۳۵- ...»

آقای علیزاده - این مصوبه برای هر دو [= کارکنان نظامی و غیر نظامی] است. حاج آقا [ی شب‌زنده‌دار]، شما خود این قانون ارتش را نگاه کنید که چه دارد می‌گوید. این قانون دارد می‌گوید که آن کسی که در جنگ فرار می‌کند یا کسی که فلان کار می‌کند، همه‌ی این افراد، این مجازات‌ها را دارند؛ این قانون، همه را دارد می‌گوید دیگر. می‌گوید از درجه‌ی سرتیپی تا فلان درجه [آن مجازات‌ها را دارند]. قانون مربوط به سپاه و مانند اینها تمام این مسائل را دارد. آن وقت، چطور می‌گویید این مصوبه فقط شامل نیروهای نظامی است و کارکنان را شامل نمی‌شود؟! معلوم است که همه را شامل می‌شود.

آقای سوادکوهی - بله دیگر؛ آن می‌خواهد همه را بگوید. می‌گوید اگر کسی در یک جایی خوابش برد، [فلان مجازات را دارد].

آقای موسوی - اینجا در آیین‌نامه تفاوت گذاشته است است. در آیین‌نامه کارمندان و نظامیان را جدا نوشته است.

آقای علیزاده - بله.

آقای موسوی - ولی شاید کارکنان [شامل افراد نظامی هم بشود].

آقای علیزاده - همه‌ی اینها کارکنان هستند. این مطلب که مسلم است. در این که شکی نیست.

آقای کدخدائی - بله.

آقای شب‌زنده‌دار - واضح است [که کارکنان غیر از افراد نظامی هستند].

آقای موسوی - کارمندا، افراد اداری هستند.

آقای علیزاده - تعبیر «کارکنان» اعم از افراد نظامی و غیر نظامی است.

→

به منظور روشن شدن ارشدیت بین پرسنل ستاد فرماندهی کل قوا، ارتش، سپاه، نیروی انتظامی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در برخوردها و روابط سازمانی و یا در دست‌گیری فرماندهی، ریاست یا مدیریت هنگام بروز بحران و یا در تجمعات نظامی که بر اساس سلسله مراتب (تابعیت) تشکیل نشده باشد، قواعد و مقررات ارشدیتی باید وجود داشته باشد که ترتیب آن به شرح زیر است:

الف - [بین] نظامیان: ...

ب - بین کارمندان: ...

پ - بین نظامیان و کارمندان: ...»

-**آقای مؤمن** - خلاصه، اعتراضی به مفاد مواد آیین نامه نیست.

آقای علیزاده - بالاخره این بحث را تمام کنیم.

آقای مدرسی یزدی - به نظر می آید عنوان این آیین نامه اختصاص به نیروهای نظامی دارد.

آقای شبزنده دار - ماده (۱) این مصوبه، کارکنان را معنا کرده است: «ذ- کارکنان: پایور، پیمانی و بسیجی ویژه و تمام وقت».

آقای کدخدائی - بله، ولی آیین نامه ای که در مورد پرسنل ارتش هست، مربوط به همه ی کارکنان است؛ هم شامل کارکنان نظامی و هم کارکنان غیر نظامی است. در ارتش به کارکنان می گویند: کارمند غیرنظامی و نظامی. این اصطلاحی است که آن را به کار می برند؛ یعنی تفکیک فقط در اصطلاح هست، ولی از جهت شمول مقررات، مقررات نظامیان، نسبت به غیر نظامیان هم اعمال می شود.

آقای علیزاده - بله، مقررات نسبت به همه اعمال می شود و شامل همه می شود.

آقای کدخدائی - بله، خب حالا حاج آقا [ی شبزنده دار]، الآن ایرادی را که می خواهید بفرمایید، بفرمایید. شما ایراد را تعبیر بفرمایید که رأی بگیریم.

آقای شبزنده دار - ایراد همین است دیگر که ما نمی دانیم [مفاد این آیین نامه چیست].

آقای علیزاده - بله، آن مسئله هست.

آقای کدخدائی - حالا یک بحث، بحث اولتان است که فرمودید که چون آیین نامه را ندیده اید، نمی توانید [آن را قبول کنید].

آقای شبزنده دار - ایراد بعد این است که «آقا» [= مقام معظم رهبری] آیین نامه را تصویب فرموده است. «آقا» این آیین نامه را راجع به پرسنل تأیید فرموده اند و تسری آن به کارکنان غیر نظامی اشکال دارد.

آقای کدخدائی - در واقع حاج آقای شبزنده دار می فرمایند تسری این آیین نامه به کارکنان غیر نظامی محل ایراد است.

آقای علیزاده - ایشان می فرمایند که منظور از کارکنان، افراد غیر نظامی است و «آقا» [= مقام معظم رهبری] در آیین نامه تخلفات نیروهای مسلح را گفته است، ولی ما می گوییم که آن قانون [= ارتش] مربوط به همه ی کارکنان است؛ حرف ما این است.

آقای کدخدائی - حالا اگر آقایان بزرگواران، از این جهت به این مصوبه ایراد دارند،

بفرمایند که رأی گیری کنیم.

آقای مدرسی یزدی - واقعاً این مصوبه از این جهت ایرادی ندارد. حالا اگر آن آیین نامه را به کارکنان غیر نظامی تسری بدهند، چه می شود؟
آقای مؤمن - بله.

آقای کدخدائی - می گویند تسری آیین نامه به کارکنان غیر نظامی اشکال دارد.
آقای شبزنده دار - به نظر من، باید بررسی کرد که خلاف [نظر «آقا» عمل نکنیم]؛ چون ممکن است ایشان احکام آیین نامه را روی یک مصلحتی، برای نیروهای نظامی فرموده اند.

آقای مدرسی یزدی - فرضاً آیین نامه را به کارکنان غیر نظامی تسری داده باشند؛ ولی این کار نمی تواند خلاف شرع باشد؛ یعنی می گویند که این خلاف قانون اساسی است؟

آقای یزدی - این آیین نامه در زمان گذشته تصویب شده است و مورد تأیید مقام رهبری بوده است، ولی مجلس آن را تغییر داده است. یک نظر این است که این کار، اشکال شرعی دارد.

آقای کدخدائی - خیلی خوب، حضرت عالی [= آقای یزدی] ایرادی که ندارید؟
آقای اسماعیلی - می گویند این تبصره ایراد دارد، ولی ایرادش رأی نیاورد دیگر.
آقای علیزاده - حضرات آقایانی که ماده (۲) و تبصره اش را خلاف هر یک از اصول قانون اساسی می دانند، رأی بدهند. خیلی خوب، این ایراد رأی ندارد.
آقای شبزنده دار - الان نمی دانیم [مفاد آیین نامه چیست]. می گوییم باید آیین نامه را دید تا معلوم بشود.

آقای مدرسی یزدی - حالا اینجا یک احتیاطی لازم است. به هر حال، به تعبیر ایشان [= آقای شبزنده دار] ممکن است یک چیزی در آیین نامه باشد که تسری آن به کارکنان غیر نظامی واجد اشکال باشد. البته این احتمال، خیلی بعید است.
آقای مؤمن - آیین نامه در مورد این است که اگر کارکنان تخلف کردند، [باید مجازات شوند].

آقای مدرسی یزدی - خوب، باید آیین نامه را نگاه کرد دیگر و فحوص کرد. نمی شود که همین طوری گفت؛ یعنی واقع امر این است که من معتقدم همان طور که ایشان

می‌گویند، حداقل یک نگاهی به آیین‌نامه بیاندازیم.

آقای علیزاده - نه، ببینید؛ حاج‌آقای شب‌زنده‌دار می‌فرمایند منظور از کارکنان، کارکنان غیر مسلح است. اگر بخواهیم فرمایش ایشان را قبول کنیم، [باید قرینه‌ای بر کلام ایشان پیدا کنیم، ولی می‌بینیم] خود این آیین‌نامه، کلمه‌ی «کارکنان» را می‌گوید. از طرفی، این مصوبه می‌گوید منظور از تخلفات کارکنان، تخلفات مذکور در آیین‌نامه است.

آقای شب‌زنده‌دار - ماده (۱) کارکنان را معنا کرده است؛ گفته است: «ذ- کارکنان: پایور، پیمانی، بسیجی ویژه و تمام‌وقت»

آقای علیزاده - کلمه‌ی «کارکنان»، همه‌ی کارکنان را شامل می‌شود.

آقای سوادکوهی - همین‌طور این کلمه، کارمندان را شامل می‌شود.

آقای مدرسی یزدی - نه، معنای این «کارکنان»، کارکنان مسلح نیست؛ یعنی این [مصوبه]، کارمند نظامی را در بر نمی‌گیرد، بلکه مقصود، کارکنان غیرنظامی است

آقای شب‌زنده‌دار - من همین را می‌گویم؛ مثل کارکنان راننده.

آقای سوادکوهی - مقصود، هر دو [= کارکنان نظامی و غیر نظامی] با هم است؛ مقصود، هر دو است.

آقای مدرسی یزدی - نه، ظاهراً [کلمه‌ی «کارکنان»]، مخصوص کارکنان غیر نظامی است.

آقای علیزاده - حالا در عنوان آیین‌نامه نوشته است: «آیین‌نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح».

آقای سوادکوهی - بله، این عنوان، هر دو را شامل می‌شود.

آقای مدرسی یزدی - ولی منظور از «کارکن»، کارکن غیر نظامی است، نه فرد نظامی.

آقای علیزاده - نه، آیین‌نامه که کلمه‌ی «کارکن» را ننوشته است. کجا کلمه‌ی «کارکنان» را نوشته است؟ عنوان آیین‌نامه، عبارت «آیین‌نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح» را نوشته است.

آقای کدخدائی - بله، این آیین‌نامه، «کارمند» را ننوشته است، ولی «کارکن» را نوشته است؛ [یعنی «کارکنان»، همه‌ی کارکنان را به هر شکلی که هستند، شامل می‌شود.

آقای سوادکوهی - بله، «کارکنان»، اعم از کارمند و نظامی هستند.

آقای کدخدائی - بله.

آقای عزیزاده - بله، اعم کارمند و غیر آن است. عنوان آیین نامه هم نوشته است: «آیین نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح».

آقای مؤمن - بله.

آقای کدخدائی - حالا در ارتش، هم کارمند داریم و هم نظامی؛ به جمع اینها «کارمند» می‌گویند. الآن در سیستم اداری می‌بینیم که [به کلمه‌ی «کارکنان» به اشخاص نظامی و غیر نظامی اطلاق می‌شود].

آقای مدرسی یزدی - نه، عنوان آیین نامه، عبارت «آیین نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح» را نوشته است. «کارکن» که غیر مسلح نیست. اصلاً کار شخص در آنجا، حسابداری است یا آن فرد، کارمند است. چطور نیروهای مسلح، [شامل کارکن غیر نظامی] می‌شود؟! کارکن، همان کارمند است دیگر.

آقای سوادکوهی - به افراد غیر نظامی هم کارمند می‌گویند؛ آیین نامه شامل این کارمندان هم می‌شود. آیین نامه اینها را هم می‌گوید؛ همین کارمندان را ذکر کرده است. **آقای کدخدائی -** بله، آیین نامه کارمندان را هم گفته بود.

آقای عزیزاده - بله، آیین نامه شامل این افراد هم می‌شود. آیین نامه را بیاورید تا ببینیم. دیگر در این موضوع جای بحثی نماند.

آقای سوادکوهی - آیین نامه هر دو را می‌گوید. آیین نامه‌ای که ما دیده‌ایم و البته غیر رسمی است، این طور است.

آقای مدرسی یزدی - نمی‌دانم.

آقای مؤمن - این، آیین نامه‌ی غیر رسمی است؟ پس نسخه‌ی اصلی آن را نمی‌آورید؟ خیلی خوب، پس باید صبر کنید تا اصل آن را بیاورند.

آقای سوادکوهی - همان ماده (۱۱۰) آیین نامه^(۱) را که تخلفات انضباطی را تعریف کرده است، بیاورید.

۱. ماده (۱۱۰) آیین نامه‌ی انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران: «ماده ۱۱۰- انجام هر عمل ترک فعلی که بر خلاف مقررات و دستورات و نظم و ترتیب و شئون جامعه نیروهای مسلح باشد، تخلف نامیده شده و تخلفاتی که تشبیه آن در اختیار فرماندهان، رؤسا و مدیران گذاشته شده است، تخلفات انضباطی نامیده می‌شود.»

آقای کدخدائی - آنجایی که شمول کارمند را زده بود، [بیاورید].

آقای موسوی - کلمه‌ی «کارکنان» باید اعم از نظامی و غیر نظامی باشد.

آقای کدخدائی - کارکنان شمولش هر دو را می‌گیرد.

آقای علیزاده - کارکنان شامل هر دو است.

آقای موسوی - ظاهراً کلمه‌ی «کارکنان» عام است، ولی اگر «کارمند» موضوع این

آیین‌نامه بود، شامل کارکنان غیر نظامی می‌شد.

آقای سوادکوهی - این آیین‌نامه هر دو تا را می‌گوید.

آقای موسوی - بله، آیین‌نامه نسبت به هر دو تا اعمال می‌شود؛ همین‌طور است. خب،

وقتی «کارکنان» را می‌گویند، این کلمه کل نیروهای نظامی و غیر نظامی را شامل

می‌شود.

آقای کدخدائی - بله، وقتی در آیین‌نامه، عبارت «کلیه‌ی پرسنل» را می‌آورند، منظور،

کارکنان است دیگر؛ یعنی کلیه‌ی کارکنان. بعد خود آیین‌نامه [در ماده (۳۵)]، کارکن

نظامی و غیر نظامی را تفکیک می‌کند.

آقای سوادکوهی - بله، تفکیک می‌کند. البته ماده (۱) این مصوبه هم «کارکنان» را

تعریف کرده است.

آقای موسوی - اگر کلمه‌ی «کارمندان» را بگویند، این کلمه فقط شامل غیر نظامی‌ها

می‌شود، ولی وقتی کلمه‌ی «کارکنان» را می‌گویند، ظاهراً مجموع همه‌ی کارکنان را

شامل می‌شود.

آقای علیزاده - اینجا [= ماده (۱) این مصوبه] که سازمان‌های وابسته را هم ذکر کرده

است؛ این ماده مجموعه‌ی ستاد کل نیروهای مسلح، ارتش جمهوری اسلامی ایران،

سپاه پاسداران، وزارت دفاع، نیروی انتظامی و سازمان‌های تابعه؛ مثل نیروی قدس

سپاه را نام برده است.

آقای مدرسی یزدی - بالا چه نوشته است؟ [ماده (۲۲) آیین‌نامه:] «ماده ۲۲ - سلسله

مراتب در ارتش، سپاه و نیروی انتظامی که هر یک بخشی از نیروهای مسلح را

تشکیل می‌دهند، به شرح زیر است: ...» ظاهراً آیین‌نامه، کارکنان غیر نظامی را هم

شامل می‌شود؛ چون به هر حال، آنها هم تحت فرماندهی نیروهای مسلح هستند دیگر.

نمی‌شود آنها را شامل نشود.

آقای سوادکوهی - آقای سوادکوهی - حالا آیین نامه هم پایین تر کارمندان را تقسیم بندی می کند. [ماده (۳۵) آیین نامه] کارمندان را هم تقسیم بندی می کند. این ماده، خودش کارمندان را تقسیم بندی می کند. متن آن را بیاورید. کارمندان هم چهارچوب خود را دارند.

آقای کدخدائی - [ماده (۳۳) آیین نامه:] «ماده ۳۳- شغل نظامی، کارمندی و شغل مشترک عبارت است از مجموعه وظایف مشخصی که در جداول سازمان برای یک شغل پیش بینی شده است. مشاغل فرماندهی در نیروهای مسلح از مشاغل نظامی است و مشاغل مدیریت در کلیه رده ها از مشاغل مشترک می باشد؛» یعنی شما در نیروهای مسلح هم مدیر دارید، هم نظامی. در هر صورت، همه ی اینها مشمول آیین نامه هستند.

آقای علیزاده - بله، این ماده همه ی کارکنان را شامل می شود دیگر.

آقای کدخدائی - بله دیگر؛ ببینید؛ ماده (۳۵) می گوید: «ماده ۳۵- ترتیب رتبه های خدمتی کارمندان ستاد فرماندهی کل قوا، ارتش، سپاه، نیروی انتظامی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان های وابسته به آنها به شرح زیر است: ...» کلمه ی «کارمندان»، یعنی همان غیر نظامیان.

آقای علیزاده - بله، مواد قبلی درجات نظامیان را گفته است، ولی این ماده درجات غیر نظامیان را دارد می گوید. آن مواد مربوط به نظامی ها است و این ماده مربوط به غیر نظامی ها است.

آقای کدخدائی - بله.

منشی جلسه - بله، آن مواد مربوط نظامی ها است، ولی این ماده مربوط به غیر نظامی ها است.

آقای سوادکوهی - ماده (۳۵) برای رده های کارمندان جدول هم کشیده است.

آقای مدرسی یزدی - بله، ظاهراً آیین نامه همه ی کارکنان را شامل می شود.

آقای علیزاده - آنجا که غیر نظامی ها را می گفت بیاورید.

منشی جلسه - حاج آقا [ی علیزاده، ماده (۳۵) کارکنان را] به نظامیان و کارمندان تقسیم کرده است.

آقای کدخدائی - بله، [بند (پ) هم عبارت] «بین نظامیان و کارمندان» را دارد.

آقای علیزاده - بله، اینجا هم نظامی [را از کارمند جدا کرده است].
آقای مدرسی یزدی - بله، اینجا هم کارکن را داریم که اعم از [نظامی و کارمند است].
آقای کدخدائی - بله.
آقای مؤمن - بند (پ) چیست؟
آقای کدخدائی - (پ) این است: «پ- بین نظامیان و کارمندان: ...»
آقای علیزاده - بله.

آقای کدخدائی - این اصطلاح [= در امور اداری] مرسوم است.
منشی جلسه - «ماده ۳- مقامات و مسئولان ذیل و رده‌های بالاتر در سلسله مراتب سازمانی، مجاز به ارائه پیشنهاد تنبیهات انضباطی محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت و یا اخراج از خدمت برای کارکنان متخلف تحت امر خود می‌باشند:

الف- معاونان ستاد کل، رؤسای عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات ستاد کل
 ب- فرماندهان نیروهای ارتش و همپراز آنان، رؤسای عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات ارتش
 پ- فرماندهان نیروهای سپاه، سپاه‌های استانی و همپراز آنان و نماینده ولیّ فقیه و رئیس سازمان حفاظت اطلاعات سپاه
 ت- وزیر دفاع و رؤسای سازمان‌های عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات وزارت دفاع
 ث- فرمانده نیروی انتظامی، فرماندهان انتظامی استان‌ها و مقامات همپراز و رؤسای سازمان عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی
 تبصره ۱- اختیارات هیئت‌ها منحصر به اعمال مجازات‌های مذکور در صدر این ماده نیست و در صورت تشخیص بر اعمال تنبیه خفیف‌تر، هیئت‌ها می‌توانند یکی از تنبیهات مقرر در آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح را اعمال نمایند.
 تبصره ۲- معافیت از خدمت در مواد این قانون، قطع رابطه خدمتی کارکنان با نیروهای مسلح است. کارکنانی که حداقل پانزده سال تمام سابقه خدمت دارند بازنشسته و کارکنانی که کمتر از پانزده سال تمام سابقه خدمت دارند بازخرید می‌شوند.»

آقای موسوی - در همین تحقیقی که مرکز تحقیقات [= پژوهشکده‌ی شورای نگهبان] انجام داده است، ذکر کرده که در ماده (۳) به تعداد مقاماتی که در آیین‌نامه‌ی مورد تأیید مقام معظم رهبری، می‌توانند پیشنهاد رسیدگی به تخلفات بدهند، اضافه شده است.

آقای علیزاده - حالا این موضوع را بحث کردیم دیگر.

آقای موسوی - در صفحه (۶) گزارش این مرکز نوشته شده است: «بر طبق ماده (۱۳۵) آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح، «رسیدگی به تخلفات پرسنل که فرمانده نیروی مربوطه برای آنان پیشنهاد ... می‌دهد» در صلاحیت هیئت‌های انتظامی قرار گرفته است. ...» آیین‌نامه، می‌گوید فقط فرمانده‌ی نیروی مربوطه پیشنهاد تنبیهات انضباطی بدهد. بعد می‌گوید: «... این در حالی است که ماده (۳) مصوبه حاضر در مقام تعیین مقامات و مسئولانی که مجاز به ارائه پیشنهاد تنبیهات انضباطی موضوع این مصوبه می‌باشند، تنها به «فرمانده نیروی مربوطه» بسنده نکرده و با توسعه مقامات واجد صلاحیت، این صلاحیت را برای مقاماتی همچون «معاونان ستاد کل»، «رؤسای عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات»، «فرماندهان استانی» و ... در نظر گرفته است. ...»^(۱)

آقای علیزاده - پس چه کسی باید تخلفات را اعلام بکند؟

آقای کدخدائی - هر فرمانده‌ای در حوزه‌ی خودش پیشنهاد می‌دهد، نه در حوزه‌ی دیگر.

آقای علیزاده - من واقعاً از این حرف مرکز [= پژوهشکده‌ی شورای نگهبان] تعجب می‌کنم! چه کسی گفته است که نمی‌شود اعلام کرد که فلان نیرو تخلف کرده است؟ **آقای موسوی -** نه، آنجا در آیین‌نامه نوشته است که فقط فرمانده‌ی نیروی مربوطه می‌تواند پیشنهاد تنبیهات انضباطی دهد.

آقای کدخدائی - خب آیین‌نامه می‌خواهد بگوید فقط رئیس مستقیم نیرو می‌تواند [پیشنهاد تنبیهات انضباطی دهد].

۱. نظر کارشناسی مجمع مشورتی حقوقی (پژوهشکده شورای نگهبان)، شماره ۹۶۰۱۰۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۱، صص ۶-۷، قابل مشاهده در نشانی زیر: yon.ir/AJhK7

آقای موسوی - خب، آیین‌نامه نوشته است فقط فرماندهی نیروی مربوطه می‌تواند چنین پیشنهادی بدهد.

آقای کدخدائی - نه، در آیین‌نامه مدیر را هم ذکر کرده بود دیگر. هم فرمانده، هم مدیرها را گفته بود.

آقای موسوی - خب الآن اینجا مثلاً برای فرماندهی عقیدتی سیاسی هم این صلاحیت را تعیین کرده است.

آقای کدخدائی - بله خب، رئیس عقیدتی سیاسی هم می‌تواند پیشنهاد تنبیهات انضباطی بدهد.

آقای مدرسی یزدی - ماده (۱۳۵) آیین‌نامه را بیاورید تا ببینیم چیست.

آقای کدخدائی - تنها ماده (۱۳۵) نیست؛ چون آنجا [= ماده (۳۵) آیین‌نامه] تفکیک کارمند و نظامی هم داشتید. مدیران غیر نظامی هم هستند [که می‌توانند پیشنهاد تنبیهات انضباطی بدهند] دیگر.

آقای موسوی - پس چرا ماده (۳) مقاماتی را اضافه بر آیین‌نامه ذکر کرده است؟

آقای کدخدائی - ماده (۱۳۵) را ببینید که چه می‌گوید: «ماده ۱۳۵ - رسیدگی به تخلفات پرسنل که فرمانده نیروی مربوطه برای آنان پیشنهاد محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت از خدمت یا اخراج از خدمت می‌دهد...» فرماندهی نیروی مربوطه، یعنی فرماندهی خود نیروی متخلف.

آقای موسوی - خب، می‌دانم. «فرماندهی نیروی مربوطه» کلی است. اینکه اینجا ماده (۳) این مقامات را ذکر کرده است، به نظر می‌رسد که می‌خواهد یک چیزی علاوه بر آن ذکر بکند.

آقای سوادکوهی - بله دیگر؛ درست است دیگر.

آقای کدخدائی - نه.

آقای موسوی - پس چرا این ماده این مقامات را ذکر کرده است؟! یعنی الآن این ماده بیهوده است؟!

آقای سوادکوهی - فرماندهی عقیدتی سیاسی چه ارتباطی با فرماندهی نیروی مربوطه دارد؟

آقای کدخدائی - اصلاً فرماندهی نیروی مربوطه، یعنی اینکه آن نیرو، زیرمجموعه‌ی

آن فرمانده باشد. حال اگر کسی در حوزه‌ی عقیدتی سیاسی آمده است و دارد کار می‌کند، چه کسی باید برایش پیشنهاد تنبیه و مجازات بدهد؟
آقای سوادکوهی - نه، آن‌طور که نیست.

آقای موسوی - نه، من یک عرض دیگری دارم. من می‌گویم این مسائل مذکور در ماده (۳)، یک چیزهای [اضافه بر ماده (۱۳۵) آیین‌نامه است].

آقای کدخدائی - مقصود ماده (۱۳۵) که فرماندهی غیر مستقیم نیست.
آقای سوادکوهی - چرا آقای دکتر؛ مقصودش فرماندهی غیر مستقیم است.
آقای کدخدائی - مگر می‌شود!؟

آقای سوادکوهی - بله؛ هم آن فرمانده که اشخاصی تحت فرماندهی او هستند، هم این مقاماتی که در ماده (۳) آمده است، می‌توانند پیشنهاد تنبیه بدهند.
آقای کدخدائی - نه، این‌طور نیست.

آقای علیزاده - کجای ماده (۳) خلاف آیین‌نامه است؟

آقای کدخدائی - من اصل قضیه را توضیح بدهم. اگر یک نیرویی در نیروی زمینی هست، فرماندهی نیروی زمینی می‌تواند پیشنهاد تنبیه و مجازات بدهد. حالا اگر آن نیرو در عقیدتی سیاسی رفته است یا در حفاظت اطلاعات مشغول خدمت است، فرماندهی حفاظت اطلاعات می‌تواند نسبت به او پیشنهاد تنبیه بدهد.

آقای مدرسی یزدی - نه، ماده (۳) اعم از آیین‌نامه است.

آقای کدخدائی - نه حاج‌آقا، اعم نیست. اصلاً این حرف، غیر معقول است.

آقای مدرسی یزدی - اگر فرماندهی عقیدتی سیاسی دارد می‌بندد که یک کسی دارد تخلف می‌کند، می‌تواند پیشنهاد تنبیه انضباطی بدهد.

آقای کدخدائی - نه، نمی‌تواند پیشنهاد تنبیه بدهد.

آقای مدرسی یزدی - چرا نباید پیشنهاد بدهد؟ اطلاق این ماده شامل این مورد هم می‌شود.

آقای سوادکوهی - بله، این ماده اطلاق دارد.

آقای کدخدائی - نه، اصلاً نمی‌تواند چنین پیشنهادی بدهد. این مصوبه اصلاً این صلاحیت را به فرمانده‌های حوزه‌های دیگر تسری نداده است.

آقای علیزاده - کجا می‌گوید این فرمانده نمی‌تواند پیشنهاد بدهد؟

آقای مدرسی یزدی - بالاخره اشکال این است. حالا آقایان این طوری گفته اند که آیین - نامه گفته است فقط فرماندهی مربوطه می تواند پیشنهاد تنبیه دهد؛ یعنی اگر آن فرماندهی عقیدتی سیاسی هم می خواهد پیشنهاد مجازات بدهد، باید به فرماندهی مربوطه بگوید و آن فرمانده اعلام تخلف بکند؛ چون رئیس عقیدتی سیاسی، فرماندهی آن نیرو نیست.

آقای کدخدائی - نه حاج آقا، آن نیرو، نیروی تحت امر خود فرماندهی عقیدتی سیاسی است. فرماندهی عقیدتی سیاسی می تواند نیروی تحت امر خودش را تنبیه بکند.

آقای علیزاده - بله، خود رئیس عقیدتی سیاسی، مستقل است.

آقای سوادکوهی - بله، البته در آن مورد نیازی نیست که رئیس عقیدتی سیاسی تخلف را به فرماندهی مربوطه اعلام کند.

آقای مدرسی یزدی - نه، آن طور نیست.

آقای کدخدائی - پس اصلاً در ارتش سلسه مراتب برای چیست که آن را تأیید کرده اند؟!

آقای علیزاده - ماده (۱) آیین نامه را بیاورید ببینیم.

آقای مدرسی یزدی - اگر نیرویی دارد یک کار خلافی می کند، [بر اساس آیین نامه، فقط فرماندهی مربوطه می تواند پیشنهاد تنبیه انضباطی بدهد].

آقای کدخدائی - خیلی خوب، فرماندهی خودش باید به فرماندهی تخلف را گزارش بدهد.

آقای مدرسی یزدی - خوب بله.

آقای کدخدائی - بله، همین طور است.

آقای مدرسی یزدی - معمولاً این طور نیست، ولی اینجا اعم است.

آقای علیزاده - یعنی شما می فرمایید رئیس عقیدتی سیاسی هم باید به فرماندهی سپاه [= فرماندهی نیروی مربوطه] تخلف را اعلام کند؟

آقای مدرسی یزدی - بله دیگر؛ ما این را نمی گوئیم؛ ما می گوئیم ظاهر آیین نامه این طور است. آنچه که از آیین نامه نقل کرده اند، این است که خود فرماندهی مربوطه باید پیشنهاد تنبیه بدهد، ولی آنچه را که الآن می خواهند تصویب بکنند اعم از آیین نامه است.

آقای کدخدائی - نه، می‌فرمایند که مثلاً رئیس عقیدتی سیاسی می‌تواند تخلف یک نفری را که در نیروی زمینی تخلف کرده است، گزارش بدهد که او را تنبیه نکنند. اصلاً این‌طور نمی‌شود. مقصود این نیست. محققین پژوهش‌کننده اشتباه فهمیده‌اند.

آقای علیزاده - اگر یک سربازی به فرماندهش در آن محل احترام نگذاشت، باید پرونده‌اش را به فرماندهی کل سپاه بدهند که ببینند؟ این چه حرفی است؟! آیین‌نامه این را نمی‌گوید.

آقای سوادکوهی - نه، ببینید؛ رؤسای عقیدتی تقریباً می‌شود گفت که بر همه، یک حالت [نظارتی دارند و گزارش ارتکاب تخلف می‌دهند].

آقای کدخدائی - آن که روش عمومی‌شان است، ولی تنبیه [باید توسط فرماندهی همان حوزه پیشنهاد شود]. ببینید؛ آنچه شما دارید می‌فرمایید، این است که رئیس عقیدتی سیاسی می‌تواند به یک نفر در نیروی زمینی بگوید که دو روز در حبس برو. مقصودتان این است که دارید می‌گویید.

آقای مدرسی یزدی - آقا، ببینید؛ ظاهراً اصلاً مشکل حل شده است. از اول بیخود این اشکال را وارد کردند؛ چون خود ماده (۳) از اول این وظیفه را مضیق قرار داده است. این ماده می‌گوید: «ماده ۳- مقامات و مسئولان ذیل و رده‌های بالاتر در سلسله مراتب سازمانی، مجاز به ارائه پیشنهادات تنبیهات انضباطی محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت و یا اخراج از خدمت برای کارکنان متخلف تحت امر خود می‌باشند: ...» بنابراین، فرماندهی غیر مربوطه، نمی‌تواند پیشنهاد تنبیه بدهد. ظاهراً ماده (۳) شامل بقیه فرماندهان نمی‌شود.

آقای کدخدائی - اصلاً غیر از این نیست که کارکنان، تحت امر فرماندهی مربوطه‌ی خود باشند. اصلاً نیروهای نظامی را برای همین طبقه‌بندی کرده‌اند که هر کسی تحت امر یک جایی باشد.

آقای موسوی - اگر اجازه بفرمایید، من فقط یک سؤالی دارم؛ اینجا ماده (۱۳۵) آیین‌نامه به صورت کلی گفته است که پیشنهاد تنبیه انضباطی توسط فرماندهی نیروی مربوطه ارائه شود؛ حالا فرماندهی هر قسمتی می‌خواهد باشد، می‌تواند این را پیشنهاد کند. خب، اگر این‌طور است، ماده (۳) که الان آورده‌اند برای چیست؟ وقتی که ماده (۱۳۵) به‌طور عام این را گفته است، ولی ماده (۳) مقاماتی را تعیین کرده است، آیا

منظور خاصی داشته است؟

آقای شبزنده‌دار - آن ماده (۱۳۵) مربوط به آیین‌نامه است، ولی این ماده (۳)، مربوط به این مصوبه است.

آقای موسوی - خب باشد.

آقای کدخدائی - واقعاً این بحث، اصلاً جا ندارد.

آقای سوادکوهی - نه آقای دکتر؛ ببینید؛ چون ماده (۳) مقاماتی را معرفی کرده است، این نکته محل سؤال است. ببینید؛ بند (ت) را عنایت کنید: «ت - وزیر دفاع و رؤسای سازمان‌های عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات وزارت دفاع.» همه‌ی نیروهای نظامی در اینجا، تحت امر این مقامات تلقی شده‌اند. شما نمی‌توانید این مقامات را استثنا کنید.

آقای کدخدائی - اصلاً من از شما تعجب می‌کنم!

آقای سوادکوهی - چرا؟

آقای کدخدائی - شما که در دادسرای نظامی بوده‌اید، چطور این حرف را می‌زنید؟!

آقای سوادکوهی - در واقع، ماده (۳) خواسته است به یک نحوی بگوید که این مقامات می‌توانند در مورد همه‌ی پرسنلی که در نیروی زمینی، عقیدتی سیاسی یا حفاظت اطلاعات هستند، پیشنهاد تنبیه دهند.

آقای کدخدائی - این‌طور نیست. در نیروی نظامی، اگر بخواهی یک نیرویی را بگیری [= دستگیر کنی]، اگر فرماندهی یک نیرو موافقت نکند، به هیچ وجه نمی‌توانی دست به آن نیرو بزنی.

آقای علیزاده - آقایان، یک دقیقه اجازه بدهید. حضرات آقایانی که ماده (۳) را، یعنی همین موردی که آقایان می‌فرمایند، خلاف هر جای قانون اساسی می‌دانند، بفرمایند. خب، [این ایراد، رأی ندارد.] برویم.

آقای سوادکوهی - این ماده خلاف قانون اساسی نیست.

آقای علیزاده - پس خلاف کجا است؟

آقای سوادکوهی - فقط خلاف اصل (۵۷) می‌تواند باشد.

آقای علیزاده - همان دیگر؛ آن اصل هم قانون اساسی است. اگر این ماده خلاف آن اصل نیست، می‌خواهید چه ایرادی به آن ماده بگیریم؟

آقای سوادکوهی - می‌گویم این ماده مخالفت با آن آیین‌نامه‌ای دارد که مورد تأیید رهبری است.

آقای علیزاده - خب می‌دانم؛ به هر حال باید همین ایراد که خلاف آیین‌نامه است، به یک جای قانون اساسی بچسبانیم دیگر.

آقای سوادکوهی - پس این ماده خلاف اصل (۵۷) است.

آقای علیزاده - خیلی خب، برویم. این ماده (۴) خواندن ندارد. اینکه هیئت‌های انضباطی از فلان اشخاص تشکیل می‌شود، خواندن ندارد.

آقای مدرسی یزدی - چرا؛ باید آنها را دید. یک وقتی می‌بینی ترکیب این هیئت‌ها خلاف قانون اساسی است.

آقای علیزاده - اعضای این هیئت‌ها که خلاف قانون اساسی نیستند.

آقای مدرسی یزدی - چرا؛ ممکن است خلاف قانون اساسی بشود.

آقای علیزاده - حالا نگاه کنید.

آقای مدرسی یزدی - باشد.

منشی جلسه - «فصل دوم - هیئت بدوی

اول - ترکیب هیئت

ماده ۴ - هیئت بدوی حسب مورد در ستاد کل، ستاد فرماندهی کل ارتش و نیروهای مربوط، ستاد فرماندهی کل سپاه و نیروهای مربوط و سپاه‌های استانی، نیروی انتظامی، وزارت دفاع، عقیدتی سیاسی، نمایندگی ولی فقیه و حفاظت اطلاعات با اعضای زیر تشکیل می‌گردد:

الف - ستاد کل:

۱ - معاون هماهنگ‌کننده (رئیس هیئت)

۲ - معاون بازرسی

۳ - رئیس مرکز عملیات و خدمات نیروی انسانی

۴ - نماینده سازمان قضایی نیروهای مسلح

۵ - رئیس حفاظت اطلاعات

۶ - رئیس اداره عقیدتی سیاسی

۷- مدیر حقوقی و قضایی.

تبصره - ...»

آقای مدرسی یزدی - سازمان قضایی نیروهای مسلح وابسته به قوه قضائیه است یا وابسته به خود نیروهای مسلح است؟

آقای کدخدائی - نیروهای از نیروهای نظامی هستند، ولی ساختارش وابسته به قوه قضائیه است. رئیس قوه قضائیه رئیسش را تعیین می‌کند.

آقای سوادکوهی - قانون اساسی که می‌گوید این سازمان وابسته به قوه قضائیه است.

آقای مدرسی یزدی - خب، این سازمان می‌تواند در آن هیئت دخالت داشته باشد؟

آقای علیزاده - خب، اصلاً اگر بگویند یک نفراتی در آن هیئت باشند یا یک آدم عادی از بازار در این هیئت باشد، اشکالی دارد؟

آقای مدرسی یزدی - ممکن است [عضویت اعضای غیر نظامی] در ارتش و سپاه اشکال داشته باشد.

آقای علیزاده - چه اشکالی دارد؟

آقای علیزاده - عضویت این شخص در این هیئت که قاضی است، چه اشکالی دارد؟

آقای کدخدائی - از قدیم که دادسرای نظامی بودم، همیشه یک نفر از دادسرا در این هیئت انضباطی بود.

آقای علیزاده - خب، حالا در مورد این ایراد هم رأی می‌گیریم.

آقای مدرسی یزدی - نه، ما نمی‌خواهیم رأی بگیریم.

آقای علیزاده - خیلی خب، برویم. پس بعدی را بخوانید.

منشی جلسه - «تبصره - هیئت بدوی ستاد کل به تخلفات انضباطی کارکنان دفاتر عقیدتی سیاسی و عمومی حفاظت اطلاعات فرماندهی کل قوا و حفاظت اطلاعات ستاد کل، برابر این قانون و دستورالعمل اجرایی آن رسیدگی می‌کند.

ب- ارتش:

۱- معاون هماهنگ‌کننده (رئیس هیئت)

۲- معاون نیروی انسانی

۳- معاون بازرسی

۴- رئیس عقیدتی سیاسی

۵- رئیس حفاظت اطلاعات

۶- نماینده سازمان قضایی

۷- مدیر حقوقی

تبصره- در ستاد فرماندهی کل ارتش در غیاب معاون هماهنگ‌کننده، معاون اجرایی رئیس هیئت است.

پ- سپاه:

۱- فرمانده (رئیس هیئت)

۲- معاون نیروی انسانی

۳- معاون حقوقی

۴- مسئول نمایندگی ولیّ فقیه

۵- رئیس حفاظت اطلاعات

۶- نماینده سازمان قضایی

۷- مدیر قضایی و انضباطی

تبصره- در ستاد فرماندهی کل سپاه، معاون هماهنگ‌کننده یا معاون اجرایی رئیس هیئت است.»

آقای سوادکوهی - گاهی اوقات، ما در این موارد، ایراد اصل (۱۵۸) می‌گرفتیم؛^(۱)

۱. شورای نگهبان تا کنون در موارد متعدد، تعیین یا ابلاغ به قضات از سوی غیر رئیس قوه قضائیه را مغایر اصل (۱۵۸) قانون اساسی دانسته است. به عنوان نمونه، در بند (۳) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۱۲۹۴ مورخ ۱۳۹۳/۴/۷ شورای نگهبان در خصوص طرح آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی مصوب ۱۳۹۳/۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی آمده است: «۳- در ماده (۱۵)، تعیین و اعزام مشاور از میان قضات دادگاه‌ها از سوی رئیس سازمان قضایی، بدون ابلاغ رئیس قوه قضائیه، مغایر بند (۳) اصل (۱۵۸) قانون اساسی شناخته شد؛ همچنین تبصره این ماده نسبت به موردی که بدون اخذ نظر مشاور، برای قاضی صدور رأی امکان‌پذیر نباشد، خلاف موازین شرع شناخته شد.» ماده (۱۵) طرح آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی مصوب ۱۳۹۳/۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی بدین شرح بود: «ماده ۱۵- هر گاه دادگاه نظامی دو، اخذ نظر مشاور را ضروری بداند، می‌تواند تقاضای مشاور نماید. در این صورت، حسب مورد رئیس سازمان قضایی استان مربوط و در مرکز، رئیس سازمان قضایی مکلف است از میان قضات دادگاه‌ها نسبت به تعیین و اعزام مشاور اقدام نماید. مشاور مکلف است پرونده را به طور دقیق مطالعه و بررسی کند و حداکثر ظرف پنج روز پس از ختم

می‌گفتیم اگر کسی از دادگستری‌ها بخواهد در این هیئت‌ها شرکت کند، باید با ابلاغ رئیس قوه قضائیه باشد.

آقای مدرسی یزدی - اصل (۱۷۲) می‌گوید محاکم نظامی طبق قانون تشکیل می‌شود. [در نتیجه،] وظایفش را هم قانون می‌تواند تعیین کند.

آقای سوادکوهی - خب نه، اصل (۱۷۲) یک چیز دیگر می‌گوید؛ اصل (۱۷۲) در مورد یک بحث دیگری است. آن اصل در مورد جرائم [مربوط به وظایف خاص نظامی] است.

آقای کدخدائی - آنجایی که ایراد اصل (۱۵۸) می‌گرفتیم، می‌خواستند یک تکلیف اضافه‌ای به قوه قضائیه تحمیل بکنند؛ آن وقت می‌گفتیم این کار باید با تأیید رئیس قوه قضائیه باشد، ولی فرمایش حاج‌آقای مدرسی این است که اینجا [وظایف قضات، باید] در همان چهارچوب وظایف قانونی است.

آقای سوادکوهی - می‌دانم.

آقای علیزاده - نگفته‌اند که قاضی نماینده سازمان قضایی نیروهای مسلح باشد؛ گفته‌اند نماینده این سازمان، در این هیئت باشد. حال اگر نماینده این سازمان در این هیئت، قاضی است باید رئیس قوه ابلاغ آن را بدهد.

آقای سوادکوهی - بله دیگر؛ نسبت به اینجا، شاید فقط از این جهت بشود ایراد گرفت که رئیس قوه قضائیه باید این نماینده را تعیین کند؛ ولی به طور کلی ممکن است قضات هم نماینده این سازمان باشند؛ چون معمولاً قضات در این هیئت‌ها شرکت می‌کنند. سازمان قضایی نیروهای مسلح قضات نظامی دارد.

آقای علیزاده - الآن اینجا این ماده، نمی‌خواهد آن [= فرض معرفی‌کننده نماینده سازمان قضایی] را بگوید. اگر خواستند بگویند [قاضی عضو این هیئت‌ها باشد، رئیس

→

رسیدگی، نظر مشروح و مستدل خود را به طور کتبی اعلام نماید. تخلف مشاور از این امر موجب محکومیت انتظامی تا درجه سه است.

تبصره - ...» برای آگاهی از سایر نظرات شورای نگهبان در این خصوص، بنگرید به: فتحی، محمد و کوهی اصفهانی، کاظم، «اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان (۱۳۹۴-۱۳۵۹)؛ اصول ۱۱۳ تا ۱۷۷ قانون اساسی (جلد چهارم)»، تهران، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۳۹۶، ذیل اصل یکصد و پنجاه و هشتم، صص ۵۹۳-۶۳۶.

قوه‌ی قضائیه باید آن را تعیین کند. [آنجایی که می‌خواهند نماینده تعیین نکنند، باید [مقررات لازم را رعایت] نکنند. الآن این ماده نمی‌گوید [چه کسی نماینده‌ی سازمان قضایی را معرفی کند]. این ماده به صورت کلی دارد می‌گوید یک نماینده از سازمان قضایی در این هیئت باشد. الآن این ماده صحبت معرفی نماینده‌ی سازمان قضایی را که می‌کند؛ نمی‌گوید چه کسی آن نماینده را تعیین کند؛ الآن این ماده نمی‌گوید که چه کسی نماینده‌ی سازمان قضایی را معرفی کند.

آقای سوادکوهی - خب، این نماینده از کجا باید معرفی شود؟

آقای کدخدائی - الآن ایراد حضرت عالی چیست؟ ایراد اصل (۱۵۸) دارید؟ حاج آقا [ی عزیزاده]، رأی بگیریم.

آقای عزیزاده - ببینید؛ این ماده نمی‌گوید چه کسی نماینده‌ی سازمان قضایی را معرفی کند. می‌گوید یک نماینده از این سازمان در این هیئت باشد. مگر می‌گوید معرفی‌کننده چه کسی باشد؟

آقای سوادکوهی - یعنی خود سازمان قضایی نیروهای مسلح این نماینده را معرفی بکند یا رئیس قوه‌ی قضائیه؟

آقای عزیزاده - این ماده، در این مورد چیزی نگفته است. الآن صحبت معرفی‌کننده نیست. آقایانی که این ماده را خلاف اصل (۱۵۸) قانون اساسی می‌دانند، رأی بدهند.

منشی جلسه - یک نفر به این ایراد رأی داد.

«ت- وزارت دفاع:

۱- معاون هماهنگ‌کننده (رئیس هیئت)

۲- معاون منابع انسانی

۳- رئیس بازرسی

۴- رئیس عقیدتی سیاسی

۵- رئیس حفاظت اطلاعات

۶- نماینده سازمان قضایی

۷- مدیر قضایی و انضباطی.»

آقای مؤمن - اگر بنا است ایراد بگیرید، به اینجا هم ایراد بگیرید.

آقای عزیزاده - خب، ایراد نگرفتند. این ایراد رأی نیاورد.

منشی جلسه - «ث - نیروی انتظامی:

- ۱- معاون نیروی انسانی (رئیس هیئت)
 - ۲- رئیس بازرسی یا یکی از معاونان وی
 - ۳- رئیس عقیدتی سیاسی یا یکی از معاونان وی
 - ۴- رئیس حفاظت اطلاعات یا یکی از معاونان وی
 - ۵- نماینده سازمان قضایی
- تبصره- در صورت ضرورت به پیشنهاد هیئت بدوی و تصویب هیئت تجدید نظر در مقاطع زمانی و درجات خاص هیئت‌هایی با ترکیب نمایندگان ثابت مقامات مذکور در هیئت بدوی، در استان‌ها یا یگان‌های مستقل تشکیل می‌شود و رأی صادره به وسیله این هیئت در حکم رأی هیئت بدوی است.

ج- عقیدتی سیاسی ارتش و وزارت دفاع:

۱- معاون هماهنگ‌کننده (رئیس هیئت)

۲- معاون نیروی انسانی

۳- نماینده حفاظت اطلاعات

۴- معاون نظارت و بازرسی

۵- نماینده سازمان قضایی

چ- عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی:

۱- معاون هماهنگ‌کننده (رئیس هیئت)

۲- معاون اداری و مالی

۳- نماینده حفاظت اطلاعات

۴- معاون نظارت و ارزیابی

۵- نماینده سازمان قضایی

ح- نمایندگی ولی فقیه:

۱- نماینده ولی فقیه در سپاه (رئیس هیئت)

۲- معاون هماهنگ‌کننده

۳- معاون نیروی انسانی

۴- معاون نظارت و تأیید صلاحیت

۵- نماینده حفاظت اطلاعات

۶- نماینده سازمان قضایی

۷- مدیر قضایی و انضباطی

خ- حفاظت اطلاعات:

۱- معاون هماهنگ کننده (رئیس هیئت)

۲- معاون نیروی انسانی

۳- معاون امنیت داخلی

۴- معاون بازرسی

۵- مدیر قضایی و انضباطی

۶- نماینده رئیس عقیدتی سیاسی یا نمایندگی ولی فقیه

۷- نماینده سازمان قضایی

تبصره- در غیاب هر یک از اعضای مذکور در ردیف‌های (۱)، (۲)، (۳)، (۴)، (۵)، (۶) بند (الف)، ردیف‌های (۲)، (۳)، (۴)، (۵) بند (ب)، ردیف‌های (۱)، (۲)، (۳)، (۴)، (۵) بندهای (پ) و (ت) ردیف (۱) بند (ث)، ردیف‌های (۲) و (۴) بند (ج)، ردیف (۲) بند (چ)، ردیف‌های (۱) و (۴) بند (ح) این ماده، جانشین آنان در هیئت‌های مربوطه حضور می‌یابد.

دوم- حدود صلاحیت

ماده ۵- هیئت بدوی علاوه بر صلاحیت‌های مذکور در ماده (۲) این قانون، حسب مورد صلاحیت رسیدگی به موارد زیر را نیز دارد:

الف- تعیین وضعیت خدمتی کارکنانی که بر اساس احکام قطعی صادره از مراجع قضایی بیش از یک سال از خدمت منفصل می‌گردند.

ب- تعیین وضعیت خدمتی کارکنانی که موضوع مواد (۱۱۰)، (۱۱۱)، (۱۲۶) و (۱۲۹) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ و مواد (۱۲۴)، (۱۲۶)، (۱۳۶) و (۱۳۹) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ و مواد (۹۰)، (۱۱۲)، (۱۱۶)، (۱۳۰)، (۱۳۱)، (۱۴۶) و (۱۴۸)

قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۰ می‌باشند.

پ- تعیین وضعیت خدمتی کارکنانی که موضوع تبصره (۳) ماده (۱۲) و ماده (۴۰) قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۹^(۱) هستند.

ت- تعیین وضعیت خدمتی کارکنان فراری بیش از شش ماه از حیث ادامه خدمت یا رهایی از آن، که متخصص مجرب محسوب شوند و یا از بورسیه نیروهای مسلح استفاده نموده و در مرجع قضایی محکوم شده باشند.

آقای مدرسی یزدی - لفظ «بورسیه» اشکالی ندارد؟

آقای کدخدائی - الان به جای آن، چه کلمه‌ای به کار می‌برند؟ باید بگویند: «کارکنان پیش پرداخت»!

آقای موسوی - «بورسیه» یک اصطلاحی دارد.

آقای علیزاده - یک اصطلاحی دارد؟ به جایش چیزی وضع کرده‌اند؟

آقای موسوی - الان یادم نیست.

منشی جلسه - کلمه‌ی «راتبه» به جای آن نیست؟

آقای کدخدائی - نمی‌دانم.

آقای مدرسی یزدی - حالا یک تذکر بدهیم.

منشی جلسه - آقای دکتر [کدخدائی]، فکر کنم به جای آن، کلمه‌ی «راتبه» می‌گویند، ولی در دانشگاه این طوری می‌گویند. البته نمی‌دانم.

آقای موسوی - بله، یک چنین چیزی می‌گویند.

۱. تبصره (۳) ماده (۱۲) و ماده (۴۰) قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۹ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۲ - ...»

تبصره ۳- در صورتی که کارکنان پایور نیروهای مسلح به حبس از دو سال تا پنج سال محکوم شوند، اخراج از خدمت (انفصال، بازخریدی و یا بازنشستگی) با توجه به نوع جرم و با رعایت مقررات استخدامی نیروهای مسلح با رأی کمیسیون‌های انضباطی نیروهای مسلح خواهد بود.

ماده ۴۰- عضویت کارکنان نیروهای مسلح در سازمان‌ها، احزاب و جمعیت‌های سیاسی و مداخله یا شرکت و یا فعالیت آنان در دسته‌بندی‌ها و مناقشه‌های سیاسی و تبلیغات انتخاباتی ممنوع است و مرتکبان به شش ماه تا سه سال حبس محکوم می‌گردند و در هر حال ادامه خدمت یا رهایی این‌گونه افراد از خدمت به عهده هیئت‌های رسیدگی به تخلفات نیروهای مسلح می‌باشد.»

آقای کدخدائی - باید برویم و ببینیم مفهوم «راتبه» چیست.

منشی جلسه - کلمه‌ی «بورسیه» خیلی مرسوم است.

آقای موسوی - در آیین‌نامه‌های وزارت علوم، یک اصطلاحی برای این کلمه هست.

آقای کدخدائی - حالا اگر اصطلاحی هست، در این مورد تذکر بدهید که آن را اصلاح کنند. یک ایراد وارد کنیم.

آقای مدرسی یزدی - این بند گفته است: «ت- تعیین وضعیت خدمتی کارکنان فراری بیش از شش ماه از حیث ادامه خدمت یا رهایی از آن، که متخصص مجرب محسوب شوند...»

آقای کدخدائی - یعنی این هیئت به وضعیت متخصصینی که یا غیبت داشتند یا به تعهدشان عمل نکرده‌اند، رسیدگی بکند.

آقای مدرسی یزدی - عبارت «یا رهایی از آن، که متخصص مجرب محسوب شوند»، چیز مبهمی است.

آقای شب‌زنده‌دار - این بند راجع به چه افرادی است؟ راجع به آنهایی که متخصصند.

آقای سوادکوهی - این موضوع در آیین‌نامه هست.

آقای شب‌زنده‌دار - بله، هست.

آقای مدرسی یزدی - کجاست؟

آقای علیزاده - در مورد متخصص مجرب می‌گویند خدمت نکند و برود و به تخصصش عمل کند.

آقای کدخدائی - «رهایی از آن»، یعنی رهایی از وضعیت خدمتی که شخص در آن متخصص است؛ مثلاً شخصی، پزشک نظامی است و خدمت را رها کرده است و به خارج از کشور رفته است.

منشی جلسه - ت- تعیین وضعیت خدمتی کارکنانی که در حین خدمت اثبات می‌شود از ابتدای استخدام فاقد شرایط عمومی استخدام بوده‌اند.

ج- رسیدگی به تخلفات انضباطی کارکنانی که موضوع ماده (۳۸) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران^(۱) و ماده (۲۵) قوانین مقررات استخدامی سپاه و استخدام

۱. ماده (۳۸) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۳۸ -

نیروی انتظامی^(۱) می‌باشند.

ج- اظهار نظر در خصوص برقراری وجوه مندرج در ماده (۱۴) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس‌انداز ثابت، حق بیمه، بیمه درمانی مشمولان قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران^(۲) و ماده (۱۸۷) مکرر قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران^(۳) و ماده (۱۹۰) قانون استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ناجا)^(۴) که برای عائله تحت تکفل کارکنان اخراجی حداقل دارای پانزده سال

→

ارتش وزارت دفاع و سازمان‌های وابسته به آنها می‌توانند به منظور تأمین استاد و تکمیل اعضای هیئت علمی و مؤسسات آموزشی خود پرسنل مورد نیاز را بر اساس مقررات استخدامی هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عادی استخدام و به مشاغل آموزشی منصوب نمایند.

تبصره -...»

۱. ماده (۲۵) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۲۵- استخدام اعضای هیئت علمی مؤسسات آموزش عالی سپاه و پرداخت حق‌التدریس به اساتید و مربیان مقاطع دانشگاهی بر اساس مقررات استخدامی هیئت علمی دانشگاه‌ها خواهد بود.»

ماده (۲۵) قانون مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴/۶/۱۹ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۲۵- سابقه خدمت وظیفه و پیمانی کادر ثابت از نظر پایه حقوقی و سنوات بازنشستگی قابل احتساب می‌باشد.»

۲. ماده (۱۴) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس‌انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی: «ماده ۱۴- به عائله تحت تکفل آن گروه از کارکنان نیروهای مسلح که پس از سال ۱۳۶۸ با داشتن حداقل پانزده سال تمام سابقه خدمت بر اساس نظر مراجع قضایی و هیئت‌های مربوط به رسیدگی به تخلفات نیروهای مسلح اخراج شده‌اند، بر اساس نظر هیئت‌های یادشده، ماهانه وجوهی معادل سه‌پنجم حقوق بازنشستگی آنان پرداخت می‌شود.

تبصره ۱-...»

۳. ماده (۱۸۷) مکرر قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی: «ماده ۱۸۷ مکرر- به عائله تحت تکفل آن گروه از کارکنان نیروهای مسلح که پس از سال ۱۳۶۸ با داشتن حداقل پانزده سال تمام سابقه خدمت بر اساس نظر مراجع قضایی و هیئت‌های مربوط به رسیدگی به تخلفات نیروهای مسلح اخراج شده‌اند، بر اساس نظر هیئت‌های یادشده، ماهانه وجوهی معادل سه‌پنجم حقوق بازنشستگی آنان پرداخت می‌شود.»

۴. ماده (۱۹۰) قانون مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴/۶/۱۹

←

خدمت مقرر شده است.

ح- تعیین وضعیت خدمتی کارکنان پایور که مرتکب فرار بیش از شش ماه شده و در زمان فرار فوت نموده‌اند.»

آقای مدرسی یزدی - این ماده (۵) یک اشکال دیگری دارد. یک اشکالی در این ماده هست. از ظاهر آن یک اطلاق‌گیری کرده‌اند و گفته‌اند که این مخالف قانون اساسی شود. می‌خواهم ببینیم که این ماده توضیحی اضافه بر ظاهرش دارد یا همین چیزی است که اینجا هست؟

آقای علیزاده - چه گفته‌اند؟

آقای مدرسی یزدی - [در گزارش پژوهشکده] نوشته‌اند که: «به موجب بند (الف) این ماده، تعیین وضعیت خدمتی کارکنانی که بر اساس احکام قطعی صادره از مراجع قضایی، بیش از یک سال از خدمت منفصل شده باشند به هیئت‌های بدوی موضوع این مصوبه واگذار شده است. نکته‌ای که در این خصوص وجود دارد، این است که اطلاق عبارت «تعیین وضعیت خدمتی کارکنان» از آن جهت که می‌تواند به هیئت‌های بدوی موضوع این مصوبه صلاحیت دهد تا در مواردی که مراجع قضایی کارکنانی را به انفصال بیش از یک سال از خدمت محکوم کرده باشند، نسبت به وضعیت خدمتی آن نیرو تصمیم‌گیری کنند؛ و در نتیجه امکان نادیده گرفتن آراء مراجع قضایی وجود دارد، مغایر با استقلال قوه قضائیه مقرر در عبارت صدر و بند (۱) اصل (۱۵۶) قانون اساسی است.»^(۱)

آقای مؤمن - [این اشکال، وارد] نیست.

آقای مدرسی یزدی - این اشکال بعید است، ولی خب حالا از آن بگذریم.

آقای کدخدائی - یعنی ضمن رعایت اجرای حکم مراجع قضایی، اگر لازم شد نسبت

→

مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۹۰- نیروی انتظامی موظف است خدمات فرهنگی و تفریحی لازم را به خانواده ایثارگران و پرسنل نیروی انتظامی و عائله تحت تکفل آنان ارائه نماید.»

۱. نظر کارشناسی مجمع مشورتی حقوقی (پژوهشکده شورای نگهبان)، شماره ۹۶۰۱۰۰۲ مورخ

۱۳۹۶/۱/۲۱، ص ۷، قابل مشاهده در نشانی زیر: yon.ir/AJhK7

به وضعیت آنان تصمیم‌گیری کند، نه اینکه آن حکم قضایی را تغییر دهد.

آقای مؤمن - بله.

آقای عزیزاده - بله، حکم مراجع قضایی را کم و زیاد نمی‌کنند؛ یعنی می‌خواهند آن شخص را به کلی بیرون کنند و بگویند برو دیگر، به درد نمی‌خوری.

منشی جلسه - «سوم - نحوه رسیدگی

ماده ۶- دعوت از شخص دارای محکومیت قطعی قضایی یا متهم به تخلف جهت استماع دفاعیات او در جلسه رسیدگی هیئت الزامی است. چنانچه دعوت شده یک بار بدون عذر موجه در جلسه هیئت حضور نیابد و یا دفاعیه کتبی ارسال ننماید با دعوت مجدد از او، هیئت وارد رسیدگی می‌شود و تصمیم می‌گیرد. عدم حضور وی در جلسه دوم مانع از تصمیم‌گیری هیئت نیست.

تبصره - منظور از عذر موجه، معاذیر مندرج در قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح و آیین دادرسی کیفری است.

ماده ۷- دبیر هیئت حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه رسیدگی، موضوع تخلف و زمان تشکیل جلسه را به شخص دارای محکومیت قطعی قضایی یا متهم به تخلف ابلاغ می‌کند و علاوه بر آن خلاصه‌ای از پرونده و سوابق وی و دلایل مربوط به ارتکاب تخلف را برای اعضای هیئت ارسال می‌نماید.

ماده ۸- هیئت باید در اولین جلسه رسیدگی، موضوع تخلف انتسابی را به شخص متهم به تخلف و یا دارای محکومیت قطعی قضایی تفهیم و دفاعیات وی را استماع نماید. چنانچه متخلف نتواند مدارک و دلایل خود را در جلسه رسیدگی ارائه کند به درخواست وی و به تشخیص هیئت، مهلت مناسبی که حداقل یک هفته تا یک ماه و برای یک بار است به وی داده می‌شود، مگر اینکه شخص متهم به تخلف و یا دارای محکومیت قطعی قضایی مهلت کمتری را درخواست نماید.

ماده ۹- هیئت بدوی پس از اتمام رسیدگی و با توجه به اسناد، مدارک و دلایل موجود در پرونده و دفاعیات شخص متهم به تخلف و یا دارای محکومیت قطعی قضایی ظرف مدت یک هفته مکلف به صدور رأی است. رأی صادره باید با رعایت مقررات راجع به ابلاغ و مستند به قوانین و مقررات مربوط و دستورالعمل

اجرائی این قانون باشد.

ماده ۱۰- آراء هیئت بدوی جز در موارد اخراج و معافیت از خدمت، قطعی و این آراء از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراء است.»

آقای مدرسی یزدی - حالا عیبی ندارد که ماده (۱۰) گفته است آراء هیئت بدوی قطعی است؟

آقای مؤمن - یعنی نتوانند به جای دیگر از آرای آن شکایت بکنند؟

آقای مدرسی یزدی - نه.

آقای عزیزاده - نه، به دیوان عدالت اداری که می‌توانند شکایت کنند. به دیوان عدالت می‌توانند شکایت بکنند، ولی اینجا نمی‌توانند؛ یعنی اعتراض به هیئت تجدید نظر نمی‌رود. آن [= امکان اعتراض به رأی هیئت بدوی،] آنجا [= دیوان عدالت] روی اصول است.

منشی جلسه - «ماده ۱۱- مهلت اعتراض به آراء غیر قطعی هیئت‌های بدوی سی روز از تاریخ ابلاغ به محکوم علیه است. در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر، رأی صادره قطعی و لازم الاجراء می‌شود.»

ماده ۱۲- کارکنانی که در طول مدت خدمت آزمایشی مرتکب تخلفات منتهی به موارد مذکور در مواد (۲) و (۵) این قانون شوند با تصویب هیئت‌های گزینش در هر یک از سازمان‌های نیروهای مسلح، بدون طرح موضوع در هیئت‌ها بر اساس موارد مندرج در دستورالعمل اجرائی این قانون تعیین تکلیف می‌گردند.

ماده ۱۳- به تخلفات انضباطی و آموزشی دانشجویان و محصلان در طی آموزش بدو خدمت در شورای آموزش مربوط، رسیدگی و تصمیمات اخذشده پس از تصویب بر اساس موارد مندرج در دستورالعمل اجرائی این قانون قابل اجراء است.

ماده ۱۴- چنانچه به تشخیص مقامات ماده (۳) این قانون حضور کارکنانی که پرونده آنان با پیشنهاد معافیت یا اخراج از خدمت به هیئت‌ها ارجاع می‌شود در یگان خدمتی به مصلحت سازمان نباشد، مقام پیشنهاددهنده می‌تواند آنان را منتظر خدمت نماید و مراتب را جهت اعمال انتظار خدمت به مراجع ذیصلاح ارجاع دهد.

تبصره ۱- در صورت عدم احراز تخلف، مدت انتظار خدمت به انتساب تبدیل می‌گردد.»

آقای شب‌زنده‌دار - «انتساب» یعنی چه؟

آقای سوادکوهی - یعنی در حال خدمت، مشغول خدمت، سابقه‌ی خدمت. یک معنایی از خدمت، انتساب است.

آقای علیزاده - معنای این نیروی انتساب چیست؟

آقای سوادکوهی - یعنی آن سابقه‌ای که آن نیرو دارد، حتماً اعمال بشود.

منشی جلسه - آقای دکتر، منظورش انتصاب با «ص» نیست؟

آقای علیزاده - نه، یعنی آن خدمت را به آن نیرو نسبت داده‌ایم.

آقای شب‌زنده‌دار - بله، منظور همان نسبت است.

آقای علیزاده - یعنی می‌گویید «انتساب» با «ص» بوده است، ولی آن را با «س» نوشته‌اند؟

آقای شب‌زنده‌دار - نه.

آقای موسوی - نخیر.

منشی جلسه - نه، آقای دکتر [سوادکوهی] می‌گویند این‌طور نیست.

آقای کدخدائی - یعنی شخص، منتسب به همان محل اصلی می‌شود.

آقای علیزاده - بله، همین‌طور است.

آقای مؤمن - «انتساب» یعنی چه؟

آقای علیزاده - یعنی شخص منتسب به آنجا است.

آقای شب‌زنده‌دار - یعنی آن فرد، منتسب به همان جایی می‌شود که در آن هست.

آقای علیزاده - بله.

آقای مؤمن - یعنی چه؟

آقای هاشمی شاهرودی - یعنی مدت انتظار فرد، به عنوان مدت شغلش حساب می‌شود؛ یعنی حقوقش را برای آن مدت می‌گیرد؛ یعنی مدت انتظار، به مدت شغل مبدل می‌شود.

آقای کدخدائی - یعنی این مدت، متصل به زمان شغل او می‌شود.

آقای مدرسی یزدی - یعنی آن فرد، در این مدت، مشغول محسوب است.

منشی جلسه - بله.

آقای هاشمی شاهرودی - بله، مشغول است.

آقای مؤمن - پس این انتساب باید با «ص» باشد.

آقای مدرسی یزدی - نه، آن شخص متصل به شغل محسوب می شود.

آقای هاشمی شاهرودی - بله، یعنی منسوب به این مشغول است.

آقای یزدی - یعنی آن مدت انتظار را به شغلش انتساب می دهند.

آقای مدرسی یزدی - قبلاً آن فرد منتظر شغل بود، ولی حالا مشغول شده است؛ یعنی آن فرد، شاغل است.

آقای هاشمی شاهرودی - کأنه مشغول به کار محسوب می شود.

منشی جلسه - «تبصره ۲ - نحوه رفتار با کارکنانی که در وضعیت منتظر خدمت قرار می گیرند در دستورالعمل اجرایی این قانون تعیین می شود».

آقای مدرسی یزدی - اطلاق این تبصره، خلاف اصل (۸۵) قانون اساسی نمی شود؟ این تبصره می گوید: «تبصره ۲ - نحوه رفتار با کارکنانی که در وضعیت منتظر خدمت قرار می گیرند، در دستورالعمل اجرایی این قانون تعیین می شود».

آقای مؤمن - این آیین نامه‌ی اجرایی است.

آقای مدرسی یزدی - به هر حال، این تبصره اطلاق دارد.

آقای مؤمن - نه، این، آیین نامه‌ی اجرایی است. بالاخره چون این آیین نامه‌ی اجرایی است، ایرادی ندارد.

آقای مدرسی یزدی - این دستورالعمل ممکن است یک مزایایی را به کارکنان بدهد یا مزایایی را از آنها سلب کند. وقتی که می گوید دستورالعمل اجرایی نحوه‌ی رفتار با این کارکنان را تعیین می کند، اطلاق «نحوه رفتار با کارکنان» خلاف اصل (۸۵) است.

آقای مؤمن - این تبصره می گوید این آیین نامه است و شما آیین نامه‌ی اجرایی قانون را تنظیم کنید.

آقای مدرسی یزدی - بگوید، ولی وقتی که این تبصره موضوع دستورالعمل را تعیین کرده و گفته است نحوه‌ی رفتار طبق دستورالعمل است، اطلاق دارد. به هر حال، می - خواهند حقوق آن فرد را بدهند؟ ندهند؟ چیزی از آنها می گیرند؟ نمی گیرند؟ این عبارت، همه‌ی این مسائل را شامل می شود دیگر.

آقای شب‌زنده‌دار - نه.

آقای مدرسی یزدی - پس با آن فرد چه کار کنند؟

آقای شب‌زنده‌دار - آن چیزهایی که نباید در دستورالعمل بیاید، نباید بیاید. خب، این مصوبه گفته است دستورالعمل بنویسند.

آقای مدرسی یزدی - ظاهراً چون موضوع دستورالعمل را تعیین کرده‌اند، این طور نمی‌شود [این موضوع را با این اطلاق به دستورالعمل واگذار کرد].

آقای شب‌زنده‌دار - خب این که آیین‌نامه‌ی فعلی است؛ نمی‌توانند چیزی [به آن اضافه کنند].

آقای مدرسی یزدی - این مثل این است که در مورد یک بی‌مویی بگوییم که چقدر قشنگ مویش را شانه می‌کند.

آقای هاشمی شاهرودی - خیلی خب، از این بحث رد شویم دیگر.

آقای مدرسی یزدی - به نظر من، اطلاق این تبصره خلاف اصل (۸۵) قانون اساسی است. اطلاق این تبصره که نحوه‌ی رفتار با کارکنان که در وضعیت منتظر خدمت قرار می‌گیرند را به دستورالعمل اجرایی محول کرده است، خلاف اصل (۸۵) است.

آقای کدخدائی - بزرگوارانی که اطلاق تبصره (۲) را خلاف اصل (۸۵) می‌دانند، اعلام نظر بفرمایند. این ایراد، یک رأی دارد.

آقای سوادکوهی - خب، اگر در این زمینه آیین‌نامه دارند یا دستورالعمل دارند، طبق آن عمل می‌کنند.

آقای مدرسی یزدی - به هر حال به نظر من، این اطلاق که در این مصوبه آمده است، خلاف اصل (۸۵) است. یک مسلمان دیگری هم همراه ما شد. این ایراد، دو رأی، سه رأی دارد.

منشی جلسه - این ایراد، سه تا رأی دارد.

«فصل سوم - هیئت تجدید نظر

اول - ترکیب

ماده ۱۵ - هیئت تجدید نظر حسب مورد در ستاد کل، ستاد فرماندهی کل ارتش و سپاه، ستاد نیروی انتظامی و ستاد وزارت دفاع با اعضای زیر تشکیل می‌شود.

الف - ستاد کل:

۱- جانشین رئیس ستاد کل (رئیس هیئت)

۲- رئیس حفاظت اطلاعات

۳- رئیس اداره عقیدتی سیاسی

۴- رئیس سازمان قضایی

۵- معاون نیروی انسانی

۶- معاون بازرسی

۷- رئیس حقوقی و امور مجلس.

تبصره- از رئیس مرکز عملیات و خدمات نیروی انسانی بدون داشتن حق رأی برای حضور در جلسه دعوت می‌شود.

ب- ارتش:

۱- فرمانده کل (رئیس هیئت)

۲- رئیس حفاظت اطلاعات

۳- رئیس سازمان عقیدتی سیاسی

۴- رئیس سازمان قضایی

۵- معاون نیروی انسانی

۶- معاون بازرسی

۷- رئیس اداره یکم.

تبصره- حسب مورد از فرماندهان نیروهای مربوطه برای حضور در جلسه بدون داشتن حق رأی دعوت می‌شود.

پ- سپاه:

۱- فرمانده کل (رئیس هیئت)

۲- نماینده ولی فقیه

۳- رئیس حفاظت اطلاعات

۴- رئیس سازمان قضایی

۵- معاون بازرسی

۶- معاون حقوقی

۷- معاون نیروی انسانی.

تبصره- حسب مورد از فرماندهان نیروها و سپاه‌های استان مربوطه برای حضور در جلسه بدون داشتن حق رأی دعوت می‌شود.»

آقای مدرسی یزدی - این همه زحمت می‌کشند، جلسه می‌گذارند، اگر اصلاً فرماندهی کل نرسد که به جلسه بیاید، باید چه کار بکنند؟

آقای شب‌زنده‌دار - این موضوع که مهم نیست.

آقای هاشمی شاهرودی - این مصوبه دارد که هر جا خود فرمانده نبود، نماینده‌اش را می‌فرستد.

منشی جلسه - «ت- وزارت دفاع:

۱- وزیر دفاع (رئیس هیئت)

۲- رئیس عقیدتی سیاسی

۳- رئیس حفاظت اطلاعات

۴- رئیس سازمان قضایی

۵- معاون منابع انسانی

۶- رئیس بازرسی

۷- معاون حقوقی و امور مجلس.»

آقای مدرسی یزدی - اینجا [= وزارت دفاع] تبصره ندارد. ببینید؛ فقط در مورد وزارت دفاع این تبصره را نگذاشته‌اند.

منشی جلسه - این هیئت‌ها، هیئت تجدید نظر هستند. کلاً مواردش محدود است.

آقای هاشمی شاهرودی - تبصره (۲) به وزارت دفاع هم ارتباط دارد. بخوانید.

منشی جلسه - «ث- نیروی انتظامی:

۱- جانشین فرمانده معظم کل قوا (رئیس هیئت)

۲- فرمانده نیروی انتظامی

۳- رئیس عقیدتی سیاسی

۴- رئیس حفاظت اطلاعات

۵- رئیس سازمان قضایی

۶- معاون نیروی انسانی

۷- رئیس بازرسی.

تبصره ۱- در صورت عدم حضور جانشین فرمانده معظم کل قوا در ترکیب هیئت نیروی انتظامی نماینده وی در جلسه حضور می‌یابد و فرمانده نیروی انتظامی به عنوان رئیس هیئت انجام وظیفه می‌کند.

تبصره ۲- در غیاب هر یک از اعضای مذکور در ردیف (۱) بند (ب) و ردیف‌های (۱)، (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۶) بند (پ) و ردیف‌های (۱)، (۲)، (۳)، (۴)، (۵)، (۶) و (۷) بند (ت) و ردیف‌های (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۶) و (۷) بند (ث) این ماده جانشین آنان در هیئت‌های مربوط حضور می‌یابد.

تبصره ۳- در غیاب رئیس سازمان قضایی، نماینده وی که از بین قضات شاغل در آن سازمان انتخاب و معرفی می‌گردد، در هیئت‌های مربوطه حضور می‌یابد.

دوم- حدود صلاحیت

ماده ۱۶- مرجع تجدید نظر از آراء غیر قطعی هیئت‌های بدوی، هیئت تجدید نظر است. هرگاه محکوم‌علیه بدوی ظرف مهلت مقرر در ماده (۱۱) این قانون درخواست تجدید نظر نماید، هیئت تجدید نظر مکلف به رسیدگی است و آراء این هیئت‌ها از تاریخ ابلاغ و حسب مورد با درج در فرمان یا دستور، قطعی و لازم‌الاجراء می‌باشد.

ماده ۱۷- هیئت تجدید نظر نمی‌تواند آرائی مبتنی بر اعمال تنبیهات شدیدتر نسبت به آراء غیر قطعی هیئت‌های بدوی یا آراء نقض شده توسط دیوان عدالت اداری صادر نماید.

ماده ۱۸- مرجع تعیین وضعیت خدمتی کارکنان متخصص مجرب که در حین فرار از خدمت فوت می‌نمایند، هیئت تجدید نظر می‌باشد.»

آقای سوادکوهی - این عبارت «در حین فرار فوت می‌نمایند» یعنی چه؟

آقای مدرسی یزدی - یعنی آن شخص در زمان فرار از خدمت فوت کرده است، نه اینکه در حالی که دارد می‌دود، مرده است؛ یعنی آن فرد، سر کارش نیامده است.

آقای سوادکوهی - همان؛ مگر اینکه این را اصلاح کنند. منظور باید این‌طور باشد، ولی

چون از این عبارت، تبادر [معنای دیگری می‌شود، باید اصلاح شود].

منشی جلسه - «فصل چهارم - مقررات مشترک

ماده ۱۹- جلسات هیئت‌ها با حضور دوسوم اعضاء، رسمیت می‌یابد و تصمیمات هیئت با رأی اکثریت اعضای حاضر معتبر است.

ماده ۲۰- هیئت‌ها برای رسیدگی به اتهام یا اتهامات انتسابی در صورت احراز تخلف یا تخلفات در مورد هر پرونده فقط یکی از تنبیهات مربوط را اعمال می‌کنند.

ماده ۲۱- حداکثر سه ماه پس از تاریخ ابلاغ رأی قطعی هیئت، محکوم‌علیه می‌تواند از رأی مذکور در دیوان عدالت اداری شکایت نماید.

تبصره ۱- در صورت نقض آراء هر یک از هیئت‌ها توسط دیوان عدالت اداری، هیئت صادرکننده رأی مکلف است ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ رأی دیوان، با رعایت تشریفات اداری و بدون نیاز به برقراری رابطه استخدامی مجدداً به موضوع رسیدگی و تصمیم بگیرد. در مواردی که رأی اولیه هیئت‌ها مبنی بر اخراج و یا معافیت باشد و رأی اخیر نیز همان وضعیت را تأیید کند، شاکی می‌تواند از دیوان عدالت اداری تقاضای تجدید نظر نماید. دیوان عدالت اداری حداکثر ظرف مدت یک ماه رأی نهایی خود را صادر می‌کند. رأی دیوان عدالت اداری برای نیروهای مسلح لازم‌الاجراء است.

تبصره ۲- وضعیت خدمتی متهم به تخلف از زمان ابلاغ رأی اولیه تا زمان صدور رأی قطعی هیئت‌های انضباطی، منتظر خدمت محسوب و در صورت صدور رأی نهایی دیوان مبنی بر اعاده به خدمت، ایام مذکور به انتساب تبدیل می‌شود.

ماده ۲۲- در صورت فوت کارکنان متخلف در حین رسیدگی و یا پس از صدور رأی و قبل از اجرایی شدن آن رسیدگی یا اجرای آراء صادره متوقف می‌شود و هیچ‌گونه آثاری به وضعیت خدمتی فرد مترتب نمی‌گردد.

ماده ۲۳- هر گاه تخلف افراد موضوع ماده (۲) این قانون عنوان یکی از جرائم مندرج در قوانین جزائی را نیز داشته باشد، هیئت صادرکننده رأی قطعی مکلف است مطابق این قانون به تخلف رسیدگی و رأی صادر نماید و مراتب را برای

رسیدگی به اصل جرم از طریق مبادی ذی ربط به مرجع قضایی صالحه ارسال نماید. رأی مراجع قضایی مانع از اجرای تنبیهات انضباطی نیست.»

آقای شب‌زنده‌دار - کلمه‌ی «مرجع» باید «مراجع» باشد. سیاق جمله‌ی بعدش و صفت آن، قرینه بر این مطلب است.

منشی جلسه - بله.

آقای مؤمن - بله، یا عبارت «مراجع صالحه» بگویند یا عبارت «مرجع صالح».

آقای علیزاده - باید بگویند: «مراجع صالحه».

منشی جلسه - تذکر می‌دهیم.

آقای مؤمن - بله، یا کلمه‌ی «صالحه» باید «صالح» بشود، یا کلمه‌ی «مرجع» به «مراجع» تبدیل بشود.

منشی جلسه - چشم.^(۱) «تبصره - مراجع قضایی مکلفند آراء و تصمیمات قضایی

خود را به هیئت درخواست‌کننده ارسال نمایند. چنانچه تصمیم مراجع قضایی مبنی بر منع تعقیب یا برائت باشد، هیئت صادرکننده رأی قطعی می‌تواند مجدداً به موضوع رسیدگی و در مورد وضعیت خدمتی فرد رأی صادر کند.

ماده ۲۴ - متهم به تخلف و شاکی موضوع این قانون می‌تواند برای دفاع از اتهام انتسابی و یا شکایت مطروحه، وکیل یا نماینده از بین کارکنان حقوقی شاغل و بازنشسته نیروهای مسلح به هیئت‌های رسیدگی به تخلفات انضباطی نیروهای مسلح معرفی نماید.»

آقای مدرسی یزدی - ببینید؛ تبصره‌ی ماده (۲۳) گفته است که: «تبصره - مراجع قضایی مکلفند آراء و تصمیمات قضایی خود را به هیئت درخواست‌کننده ارسال نمایند. چنانچه تصمیم مراجع قضایی مبنی بر منع تعقیب یا برائت باشد، هیئت صادرکننده رأی قطعی می‌تواند مجدداً به موضوع رسیدگی و در مورد وضعیت خدمتی فرد رأی صادر کند». خب، یعنی اینکه این هیئت می‌تواند بر خلاف مرجع قضایی رأی صادر کند؟

۱. تذکر مندرج در نظر شماره ۹۶/۱۰۲/۲۱۸ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۳ شورای نگهبان: «تذکر: در ماده (۲۳)، عبارت «مرجع قضایی صالحه» به عبارت «مراجع قضایی صالحه» اصلاح شود.»

آقای ابراهیمیان - باید وضعیت خدمتی او را بررسی کنند.

آقای کدخدائی - بررسی مجدد در مورد وضعیت خدمتی فرد است؛ یعنی موضوعش، جرم نیست. منظور، تخلف است؛ یعنی قوه‌ی قضائیه در مورد جرم، منع تعقیب صادر کرده است، اما الآن خود هیئت صادرکننده‌ی رأی مثلاً دیده است این منع تعقیب مثلاً نسبت به کلاهبرداری یا اختلاس است. در آن مورد، آن فرد منع تعقیب خورده است، ولی به هر حال در نیروی نظامی به او می‌گویند شما مثلاً پست مالی نداشته باشید یا پست مدیریتی نداشته باشید. به نظر من، این هیئت در این حد می‌تواند رأی بدهند.

آقای شب‌زنده‌دار - بالاخره یک انگگی به آن فرد زده شده است.

آقای هاشمی شاهرودی - بله، رسیدگی مجدد هیئت، اعاده‌ی دادرسی نیست.

آقای کدخدائی - بله، مفاد این تبصره، اعاده‌ی دادرسی نیست. ظاهراً در مورد وضع خدمتی او رأی می‌دهند.

آقای مدرسی یزدی - آن حکم قضایی، قطعی است و سر جای خودش هست، و برائت هست، منتهای مراتب اینکه آیا شخص می‌تواند کارمند باشد یا نباشد، خب، دست خودشان است.

آقای شب‌زنده‌دار - یعنی رسیدگی مجدد، از باب آیین دادرسی انضباطی است.

آقای مدرسی یزدی - بله، این، حکم انضباطی است.

منشی جلسه - «ماده ۲۵- در صورتی که رسیدگی به تخلفات و شکایات مستلزم بررسی اسناد، دلایل و مدارک باشد، هیئت می‌تواند مدارک و سوابق مورد نیاز را از مراجع مربوط درخواست نماید. مرجع مورد درخواست مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مدارک مربوط را در اختیار هیئت قرار دهد. هیئت می‌تواند در صورت تشخیص، جهت تکمیل اطلاعات و جمع‌آوری اسناد و مدارک مرتبط گروه تحقیق تشکیل دهد. نحوه تشکیل گروه و وظایف آن در دستورالعمل اجرایی این قانون تعیین می‌شود.

ماده ۲۶- هیئتی که تنبیه انضباطی را تعیین نموده است با درخواست مقام پیشنهاددهنده تنبیه، جز در مورد اخراج و معافیت از خدمت، می‌تواند تمام یا قسمتی از تنبیهات تعیین‌شده را لغو نماید.

تبصره- آثار اجرایی لغو تمام یا قسمتی از تنبیهات از تاریخ لغو آن است و نسبت

به گذشته اثری ندارد.

ماده ۲۷- هیچ یک از اعضای اصلی یا جانشین هیئت‌های بدوی یا تجدید نظر در موارد زیر مجاز به شرکت در جلسه رسیدگی و صدور رأی نمی‌باشند:

الف- عضو هیئت با متخلف یا شاکی قرابت سببی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه اول، دوم و سوم داشته باشد.

ب- عضو هیئت با متخلف یا شاکی، دعوای حقوقی یا جزائی داشته یا در دعوای طرح شده ذی نفع باشد.

پ- هر یک از اعضای هیئت‌های انضباطی در صورت شرکت در هیئت‌های بدوی حق حضور در هیئت‌های تجدید نظر را ندارند.

ماده ۲۸- اعمال تنبیهات مندرج در ماده (۲) این قانون از سوی فرماندهی کل نیروهای مسلح نیازی به اجرای تشریفات مذکور ندارد.»

آقای مدرسی یزدی - «ماده ۲۸- اعمال تنبیهات مندرج در ماده (۲) این قانون از سوی فرماندهی کل نیروهای مسلح نیازی به اجرای تشریفات مذکور ندارد.» مقصود از «تشریفات مذکور» چیست؟ یعنی اگر فرماندهی کل نیروهای مسلح، قوم و خویش متخلف هم باشد، عیبی ندارد؟ مقصود ماده (۲۸) چیست؟ کدام تشریفات؟

آقای علیزاده - منظور، همین تشریفات است که برای این هیئت‌ها تعیین شود. این ماده می‌گوید در آن مورد، این تشریفات نیست. اینکه متخلف نسبتی با رسیدگی‌کننده نداشته باشد که تشریفات به حساب نمی‌آید. اینکه با فرد متخلف نسبت نداشته باشند، جزء اصول دادرسی است.

آقای مدرسی یزدی - پس مقصود این ماده چیست؟ منظور چیست؟ تشریفات مذکور چیست؟

آقای علیزاده - اینکه تشریفات ندارد، یعنی لازم نیست که آن متخلفین را در هیئت‌های انضباطی ببرند و به تخلفشان رسیدگی کنند.

آقای مدرسی یزدی - یعنی خود فرماندهی کل مستقیماً تصمیم بگیرد؟

آقای علیزاده - بله، فرمانده می‌گوید این فرد دزد است و باید او را بازداشت کنید. چه اشکالی دارد؟ الآن همین کار را می‌کنند. اگر فرماندهی نتواند این کار را بکند که به درد هیچی نمی‌خورد.

آقای کدخدائی - یعنی یک اختیار ویژه‌ای به فرماندهی کل داده‌اند که خودش در چهارچوب [آن اختیار، بدون تشریفات رسیدگی کند].

آقای سوادکوهی - ولی اصلاً آوردن این حرف ضرورت دارد؟

آقای کدخدائی - آخر، الآن این مسئله هست. الآن دارند این کار را می‌کنند.

آقای سوادکوهی - نه، الآن کجا چنین چیزی داریم؟

آقای کدخدائی - نه، الآن عمل می‌کنند. الآن فرماندهی کل ارتش می‌تواند بگوید فلان سرباز در فلان رده را تنبیه کنید.

آقای علیزاده - بله، الآن هم فرماندهان این کار را می‌کنند. [تنبیه از سوی فرمانده ایرادی ندارد،] مگر اینکه [این تنبیه بر خلاف حکم] دیوان عدالت اداری باشد. اگر فرمانده بگوید دیوان عدالت اداری ببخود چنین حکمی را صادر کرده است، آن نیرو، باید به دیوان عدالت بیاید و شکایت کند.

آقای سوادکوهی - نه، اینجا بحث فرماندهان نیست. اینجا فقط بحث رسیدگی از سوی فرماندهی کل نیروهای مسلح است.

آقای علیزاده - بله دیگر.

آقای مدرسی یزدی - منظور مقام معظم رهبری است؟

آقای سوادکوهی - بله، منظور در اینجا، مقام معظم رهبری است؛ بدون تردید، منظور در اینجا، مقام معظم رهبری است.

آقای مدرسی یزدی - بله، اینجا منظور رهبری است. عیبی ندارد. آن که هیچ مشکلی ندارد.

آقای سوادکوهی - می‌خواهم بگویم ذکر این موضوع ضرورت دارد؟

آقای مؤمن - بالاخره الآن این ایراد، ایراد قانون اساسی است؟

آقای مدرسی یزدی - مراد این ماده، رئیس ستاد مشترک [= رئیس ستاد کل نیروهای مسلح] نیست؟

آقای سوادکوهی - نه، آن عنوان خاص خودش را دارد. منظور، فرماندهی کل نیروهای مسلح است.

آقای موسوی - منظور، مقام معظم رهبری است.

آقای سوادکوهی - بله، منظور، فرماندهی کل قوا است.

آقای عزیزاده - بله، منظور، فرماندهی کل قوا است. آقا، بفرمایید.

آقای سوادکوهی - تذکری آقای دکتر موسوی دادند که البته این تذکر در گزارش مرکز تحقیقات [= پژوهشکده] هم هست.^(۱) پژوهشکده روی ماده (۲۸) یک چیزی اعلام کرده است که به نظر من نیاز است، روی آن یک مقدار بیشتر تأنی بشود؛ چون ماده (۲۸) این ابهام را پیش می‌آورد که آیا اگر کسی مورد تنبیه فرماندهی کل نیروهای مسلح گرفت، حق ندارد به این رأی اعتراض کند یا حق دارد؟ این، محل ابهام می‌شود.

آقای مدرسی یزدی - نه، حق ندارد اعتراض کند.

آقای سوادکوهی - در آن صورت، این ماده بر خلاف اصل [(۳۴) قانون اساسی است].
آقای مدرسی یزدی - اگر مقصود از فرماندهی کل قوا، ولی فقیه باشد، حق ندارند اعتراض کنند.

آقای سوادکوهی - ممکن است این مسئله را با توجه به آن صلاحیتی که در ارتباط با مقام معظم رهبری پیش‌بینی کرده‌ایم، بشود حل کرد، اما اصل (۳۴) که مرکز تحقیقات بر اساس آن ایراد گرفته است، این ماده را با یک مشکلی مواجه می‌کند؛ یعنی من می‌خواهم عرض کنم که ذکر ماده (۲۸) ضرورتی نداشت؛ یعنی آوردنش دلیلی ندارد. الآن با اصل (۳۴) می‌شود به این ماده اشکال گرفت که حق دادخواهی، حق همه است؛ یعنی هر کسی که نسبت به او [ظلمی شده است، می‌تواند به دادگاه صالح دادخواهی کند].

آقای مدرسی یزدی - آقا، حالا که ذکر کرده‌اند، مشکلی ندارد.

آقای عزیزاده - خب، بروند دادخواهی بکنند.

آقای سوادکوهی - این ماده می‌گوید نمی‌شود دادخواهی کرد دیگر؛ اینجا می‌گوید نمی‌شود.

۱. «در این ماده، اعمال تنبیهات مندرج در ماده (۲) این قانون از سوی فرماندهی کل نیروهای مسلح، از «اجرای تشریفات» مذکور در این قانون مستثنی شده است. در این خصوص، از آنجایی که اطلاق مستثنی شدن از اجرای تشریفات منجر به سلب برخی حقوق پایه‌ای همچون حق دادخواهی به دادگاه صالح می‌شود، حکم این ماده مغایر با اصول متعدد قانون اساسی از جمله اصول مذکور در فصل حقوق ملت است.» نظر کارشناسی مجمع مشورتی حقوقی (پژوهشکده شورای نگهبان)، شماره ۹۶۰۱۰۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۱، ص ۱۰، قابل مشاهده در نشانی زیر: yon.ir/AJhK7

آقای علیزاده - چه کسی این را گفته است؟

آقای سوادکوهی - حالا اینجا از این ماده این طور استفاده می شود.

آقای مؤمن - نه، وقتی محکوم علیه می تواند به دیوان عدالت شکایت کند که شکایت او قبلاً به هیئت ها رفته باشد.

آقای سوادکوهی - نه حاج آقا، [امکان دادخواهی از تصمیم فرماندهی کل نیروهای مسلح] نیست.

آقای مؤمن - چرا دیگر؛ آن فرد در صورتی می تواند شکایت خود را به دیوان عدالت بدهد که مراحل قبلی را گذرانده باشد.

آقای سوادکوهی - نه، این ماده [حق دادخواهی را سلب کرده است].

آقای مؤمن - یعنی اول در هیئت تجدید نظر شکایت بکنند، بعد اگر کارشان حل نشد، بیایند و شکایت را به دیوان عدالت بدهند.

آقای سوادکوهی - ولی ما یک طور دیگر استفاده می کنیم.

آقای علیزاده - این موضوع، ربطی به بالا [= ماده (۲۸)] ندارد. بالا کجا گفته است که نمی توانند از تصمیم فرماندهی کل نیروهای مسلح شکایت کنند؟

آقای سوادکوهی - الآن ماده (۲۸) می گوید: «ماده ۲۸- اعمال تنبیهات مندرج در ماده (۲) این قانون از سوی فرماندهی کل نیروهای مسلح نیازی به اجرای تشریفات مذکور ندارد.»

آقای علیزاده - یعنی اعمال تنبیهات در این مورد، تشریفاتی را که بالا گفت ندارد. این ماده نگفته است که حق دادخواهی ندارند. دادخواهی یک حق است و تشریفات نیست. شخص می تواند برود و نزد دادگاه شکایت کند. علیه امام (علیه الرحمه) رفتند و شکایت کردند؛ ایشان گفتند من به دادگاه می روم.

آقای سوادکوهی - می خواهم بگویم حق همین طور است، ولی الآن شاید از این ماده یک استفاده دیگری بشود. به نظر می رسد الآن در ماده (۲۸) تردید هست. حالا من قبلاً رویش یک علامت سؤال گذاشتم که این ماده یعنی چه.

آقای علیزاده - نمی دانم.

آقای موسوی - من می گویم آن فرد می تواند برود و شکایت بکند.

آقای سوادکوهی - من می خواهم عرض کنم که نمی فهمم آوردن این ماده به خاطر

چیست. البته آقایان [محققین پژوهشگرده] هم در مورد ماده (۲۸) این طور نوشته‌اند. آقایان این طور نوشته‌اند: «... حکم این ماده مغایر با اصول متعدد قانون اساسی از جمله اصول مذکور در فصل حقوق ملت است.»^(۱)

آقای کدخدائی - در مورد ماده (۲۸) این را نوشته‌اند؟

آقای سوادکوهی - بله، در مورد ماده (۲۸).

آقای عزیزاده - چه کسی این را نوشته است؟

آقای سوادکوهی - مرکز تحقیقات [= پژوهشگرده].

آقای کدخدائی - اگر این طور نوشته‌اند، اشتباه نوشته‌اند.

آقای سوادکوهی - چرا؟ خب آخر نمی‌شود فهمید منظور از این ماده چیست.

آقای کدخدائی - بابا، قانون اساسی حقوق ملت را تعیین کرده است.

آقای سوادکوهی - نه خب، شما اینجا این طور نمی‌فهمید؟

آقای کدخدائی - نه.

آقای سوادکوهی - الان آقایانی که به این ماده برخورد کرده‌اند، یک چنین مطلبی را استفاده کرده‌اند.

آقای موسوی - نه، بعداً می‌توانند از تصمیم فرماندهی کل نیروهای مسلح به دیوان عدالت شکایت کنند.

آقای سوادکوهی - نه.

آقای عزیزاده - حالا خب، یعنی آن فرد شکایت نکند؟! الان کجای این ماده گفته است کسی به دیوان عدالت شکایت نکند؟

آقای موسوی - بله، این ماده، راه شکایت به دیوان را نبسته است؛ آن راه باز است؛ این ماده راه شکایت را نبسته است.

آقای سوادکوهی - این ماده، خیلی سربسته گفته است؛ گفته است: «ماده ۲۸- اعمال تنبیهات مندرج در ماده (۲) این قانون از سوی فرماندهی کل نیروهای مسلح نیازی به اجرای تشریفات مذکور ندارد.»

۱. نظر کارشناسی مجمع مشورتی حقوقی (پژوهشگرده شورای نگهبان)، شماره ۹۶۰۱۰۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۱، ص ۱۰، قابل مشاهده در نشانی زیر: yon.ir/AJhK7

آقای عزیززاده - یعنی اعمال تنبیهات در این مورد، تشریفات لازم ندارد. **آقای مؤمن -** بله، تشریفات لازم ندارد؛ یعنی فرمانده می‌تواند نیرو را بدون تشریفات دادرسی به زندان بفرستد.

آقای عزیززاده - تشریفات، مربوط به تشکیل هیئت و این چیزها است. حق مراجعه به مرجع قضایی که تشریفات نیست. ما در دادرسی یک اصول دادرسی داریم. خودتان این را می‌دانید دیگر. این [ماده]، خلاف اصول دادرسی نیست. حق دفاع و شکایت، حق مسلم است. اینها جزء مبانی دادرسی است. دادگاه تشریفات دارد. اصلاً تشریفات یک چیز جزئی است.

آقای سوادکوهی - خب، درست است، اما بایستی این نکته ذکر بشود. من هم احساس کردم مقصود این ماده همین‌طور باشد، ولی بیانش دوگانه است. حالا از این ماده عبور کنیم؟

آقای هاشمی شاهرودی - بله، بگذریم.

آقای سوادکوهی - خب عبور کنیم.

منشی جلسه - «فصل پنجم - شکایات

ماده ۲۹- به شکایات کتبی کارکنان در امور خدمتی و از اعمال و رفتار غیر قانونی فرماندهان، رؤسا و مدیران در هیئت‌های موضوع این قانون رسیدگی می‌شود. هیئت‌ها پس از رسیدگی به شکایت شاکی مکلفند رأی مقتضی را در استیفای حقوق او صادر کنند. آراء صادره از تاریخ ابلاغ رأی قطعی، لازم‌الاجراء است. تبصره ۱- شکایت از اعمال و رفتار غیر قانونی فرماندهان، رؤسا و مدیران، زمانی قابل رسیدگی در هیئت‌ها است که شاکی از قبل شکایت خود را به مشتکی‌عنه یا بازرسی یک رده بالاتر از آن در سلسله مراتب اعلام نموده باشد و با گذشت بیش از سی روز، به شکایت رسیدگی نشده باشد و یا حین رسیدگی، شاکی بر شکایت خود باقی بماند.

تبصره ۲- شکایت کارکنان در خصوص امور خدمتی زمانی قابل رسیدگی در دیوان عدالت اداری خواهد بود که شاکی قبلاً شکایت خود را در هیئت‌های موضوع این قانون طرح کرده باشد و هیئت‌ها پس از گذشت سه ماه از دریافت

شکایت اقدام به رسیدگی و صدور رأی ننموده باشند.

ماده ۳۰- هیئت علاوه بر رسیدگی به مدارک و ادله ارائه شده از سوی شاکی در صورت ضرورت از شاکی، مشتکی عنه و سایر اشخاص برای حضور در جلسه و ادای توضیحات دعوت می نماید.

ماده ۳۱- در صورتی که هیئت با استناد به نظریه نماینده سازمان قضایی تشخیص دهد که موضوع شکایت فقط عنوان یکی از جرائم مندرج در قوانین جزائی را دارد، هیئت، رسیدگی به موضوع را متوقف و شاکی را برای رسیدگی به شکایت خود به مرجع صالح قضایی هدایت می نماید و هر گاه در شکوائیه علاوه بر مسائل جزائی، تخلفات مربوط به امور خدمتی نیز مطرح باشد، هیئت فقط به تخلفات رسیدگی می کند و رأی صادر می نماید.

فصل ششم - سایر مقررات

ماده ۳۲- آراء قطعی که قبل از لازم الاجراء شدن این قانون توسط هیئت های رسیدگی به تخلفات انضباطی سابق در نیروهای مسلح صادر شده است، قابل رسیدگی مجدد نیست.

تبصره- مرجع تجدید نظر آراء غیر قطعی هیئت های بدوی سابق، هیئت های تجدید نظر موضوع این قانون است.»

آقای سوادکوهی - الان ماده (۳۲) می خواهد بگوید آرای قطعی سابق، قابل رسیدگی مجدد در این هیئت ها نیست؛ بنابراین باید این طور ذکر می کرد که این آراء، قابل رسیدگی مجدد «در این هیئت ها» نیست، ولی به طور کلی گفته است این آراء قابل رسیدگی مجدد نیست؛ یعنی به طور کلی رسیدگی مجدد را نفی کرده است.

آقای عزیزاده - این ماده گفته است: «آراء قطعی که قبل از لازم الاجراء شدن این قانون توسط هیئت های رسیدگی به تخلفات انضباطی سابق در نیروهای مسلح صادر شده است، قابل رسیدگی مجدد نیست.»

آقای سوادکوهی - به نظرم باید «قابل رسیدگی» را مقید می کرد که «در این هیئت ها» نیست.

آقای مؤمن - خب بله.

آقای سوادکوهی - البته ظاهر این ماده، این است، ولی این عبارت، اطلاق دارد.
آقای علیزاده - آن هیئت‌های سابق وجود ندارد دیگر؛ آن هیئت‌ها منحل شده است.
منشی جلسه - آراء آن هیئت‌ها، قطعی است.

آقای علیزاده - بله، آن آراء قطعی است. البته اگر فردی به دیوان عدالت رفته است و دیوان به آن رسیدگی کرده است، [آن پرونده قابل رسیدگی مجدد نیست]. خلاصه، این ماده می‌خواهد این را بگوید که آن تخلفاتی که قبلاً به آن رسیدگی شده و قطعی شده است، نمی‌تواند یک بار دیگر بیاید و در هیئت تجدید نظر طرح بشود؛ اما مانع رفتن به دیوان عدالت نیست.

آقای سوادکوهی - درست است؛ منظورم همین است. این حکم، مانع از رسیدگی سایر مراجع نیست، ولی اگر این حکم مقید می‌شد، مناسب‌تر بود؛ یعنی با آن قید تأکید می‌شد و خوب بود.

منشی جلسه - آقای دکتر [سوادکوهی]، بالا یک تبصره‌ای [= تبصره (۲) ماده (۲۹)] گفته بود که رسیدگی در این هیئت‌ها، مانع رسیدگی دیوان عدالت نیست.
آقای علیزاده - بله.

آقای سوادکوهی - نه، اینجا که می‌گوید آراء سابق قطعی است، در همین مورد خاص است. چون که این ماده در مورد خاص است، [ممکن است تخصیص آن تبصره به حساب آید].

منشی جلسه - آهان!

منشی جلسه - این ایراد، رأی ندارد. حاج آقا، ادامه بدهیم؟

آقای کدخدائی - آقای دکتر [سوادکوهی]، این ایراد را [رأی بگیریم؟ اگر رأی ندارد، رأی نگیریم].

منشی جلسه - «ماده ۳۳- رسیدگی به تخلفات کارکنان مأمور و مأمور به خدمت و قضات نظامی شاغل در سازمان قضایی که از آنان سلب صلاحیت شده با رعایت مفاد مندرج در ماده (۳) این قانون در صلاحیت هیئت‌های محل اصلی خدمت آنان است.

ماده ۳۴- ادامه رسیدگی به پرونده‌هایی که قبل از لازم‌الاجراء شدن این قانون در هیئت‌های رسیدگی به تخلفات انضباطی در نیروهای مسلح مطرح بوده، اما منجر

به صدور رأی نشده، یا آرائی که توسط دیوان عدالت اداری نقض شده، مطابق این قانون است.

ماده ۳۵- مستنکفان از اجرای آراء قطعی هیئت‌ها متخلف محسوب می‌شوند و ضمن تنبیه انضباطی، مسئول جبران خسارت وارده می‌باشند.»

آقای سوادکوهی - در مورد ماده (۳۵) اشکال وجود دارد؛ چون آراء قطعی این هیئت‌ها، قابل رسیدگی در دیوان عدالت اداری است؛ لذا این ماده مشکل ایجاد می‌کند. اگر این ماده قید «نهایی» را هم به «آراء» اضافه می‌کرد، شاید این مطلب یک مقدار قابل پذیرش می‌شد، اما الآن این ماده می‌گوید به طور کلی هر رأی قطعی که از هیئت‌ها صادر شد، به موجب این ماده، قابل رسیدگی مجدد نیست.

آقای علیزاده - اگر رأیی قطعی است، باید اجرا بشود. اگر دیوان عدالت بخواهد رسیدگی کند، باید دستور توقف صادر کند.

آقای سوادکوهی - درست است.

آقای کدخدائی - نتیجه این است که در دیوان می‌شود به آراء این هیئت‌ها رسیدگی مجدد کرد.

آقای سوادکوهی - بله، اگر این ماده حکمش را مقید می‌کرد به اینکه در غیر مواردی است که آن آراء در مرجع دیگری مثل دیوان رسیدگی می‌شود، [بهتر بود؛] یعنی بهتر بود که این را ذکر می‌کرد.

آقای علیزاده - نه دیگر؛ لازم نیست که این ماده مسئله‌ی رسیدگی دیوان را بگوید. اگر دیوان می‌خواهد رسیدگی کند، باید رأی به توقف بدهد.

آقای سوادکوهی - آخر، این ماده نوشته است: «ماده ۳۵- مستنکفان از اجرای آراء قطعی هیئت‌ها متخلف محسوب می‌شوند و ضمن تنبیه انضباطی، مسئول جبران خسارت وارده می‌باشند.» این حکم، یک خرده سنگین است.

آقای علیزاده - باید آراء قطعی هیئت‌ها را اجرا بکنند، مگر اینکه دیوان عدالت بگوید اجرای آن متوقف بشود.

آقای کدخدائی - اصلاً این مصوبه دیوان عدالت را جدا حساب می‌کند. می‌گوید یک مرجع رسیدگی دیگری هست که [به آراء قطعی این هیئت‌ها رسیدگی می‌کند].

آقای علیزاده - نه، اگر کسی همین‌طوری برود و به دیوان عدالت شکایت بکند، رأی

متوقف نمی‌شود. دیوان باید قرار توقف صادر بکند. این طور است دیگر.

آقای سوادکوهی - هر چه حقوق نیروهای مسلح بیشتر روشن بشود، به نظر می‌رسد که انجام وظیفه هم راحت‌تر می‌شود. الآن اینجا گفته است اگر حکم قطعی صادر شد و از آن استنکاف شد، مستنکف باید یک جریمه بدهد و جبران خسارت هم بکند.

آقای علیزاده - اگر آن فرد اجرا نکرد، [مستنکف به حساب نمی‌آید. این ماده] فرض اجرا نکردن را مطرح نکرده است، بلکه گفته است اگر فردی مستنکف از اجرای آراء قطعی این هیئت‌ها شد، تنبیه و جریمه می‌شود. اگر اینجا کسی حکم این هیئت‌ها را اجرا نکرد، [موضوع این ماده نیست]. استنکاف معنا دارد.

آقای سوادکوهی - [قبول این ماده،] برای من که سخت است.

منشی جلسه - «ماده ۳۶- در صورت تغییر، ادغام، انحلال و تجزیه در عناوین شغلی و تشکیلاتی موجود در مواد مندرج در این قانون، با نظر ستاد کل نیروهای مسلح عناوین جدید جایگزین آنها می‌گردد.

ماده ۳۷- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، مواد (۱۰۴) و (۱۰۵) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ با اصلاحات بعدی آن و مواد (۱۱۴) و (۱۱۵) قانون مقررات استخدامی سپاه مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ و مواد (۱۲۱) و (۱۲۲) قانون استخدام نیروی انتظامی مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۰ و اصلاحات بعدی آن و قانون چگونگی اعتراض کارکنان مشمول قوانین استخدامی نیروهای مسلح نسبت به آراء صادره از هیئت‌های رسیدگی تخلفات انضباطی مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۵ نسخ می‌گردد.

ماده ۳۸- دستورالعمل اجرایی این قانون ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ آن توسط ستاد کل نیروهای مسلح تدوین و ابلاغ می‌شود.»

آقای اسماعیلی - ماده (۳۷) اشکالی ندارد؟^(۱)

۱. نظر شماره ۹۶/۱۰۲/۲۱۸ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۳ شورای نگهبان: «عطف به نامه شماره ۶۶/۱۳۱۷ مورخ ۱۳۹۶/۱/۱۶ لایحه تشکیل هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح مصوب جلسه مورخ بیست و چهارم اسفندماه یک هزار و سیصد و نود و پنج مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۳ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که مغایر با موازین شرع و قانون سلسلی شناخته شد تذکر:

در ماده (۲۳)، عبارت «مرجع قضایی صالحه» به عبارت «مراجع قضایی صالحه» اصلاح شود.»

اصلاح اساسنامه شرکت فناوری اطلاعات ایران

منشی جلسه - دستور بعدی «اصلاح اساسنامه شرکت فناوری اطلاعات ایران»^(۱)

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱۲/۲۵ به پیشنهاد شماره ۱/۶۲۶۰۹ مورخ ۱۳۹۵/۷/۵ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و به استناد ماده واحده قانون استفساریه در خصوص اختیار اصلاح اساسنامه سازمانها، شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت - مصوب ۱۳۷۷-^(۲) تصویب کرد:

اساسنامه شرکت فناوری اطلاعات ایران موضوع تصویب نامه شماره ۲۳۰۲۴۶/ت/۴۰۶۷۵ هـ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۰ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می شود:
۱- متن زیر جایگزین ماده (۱) می شود:

ماده ۱- سازمان فناوری اطلاعات ایران که در این اساسنامه به اختصار «سازمان» نامیده می شود، از شرکت مخابرات ایران منفک و به وزارت ارتباطات و فناوری

۱. لایحه اصلاح اساسنامه شرکت فناوری ایران در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۵ به تصویب هیئت وزیران رسید. این مصوبه، مطابق با روند قانونی پیش‌بینی شده در اصل (۸۵) قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۵۳۵۴۷/۱۶۶۳۳۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۵ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان این مصوبه را در مرحله‌ی اول رسیدگی در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۳ بررسی کرد و نظر خود مبنی بر وجود ابهام در مفاد این مصوبه را طی نامه‌ی شماره ۹۶/۱۰/۲۳۱ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۳ به هیئت وزیران اعلام کرد. در نهایت، با اصلاحات مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۹ هیئت وزیران، این اساسنامه در مرحله‌ی دوم رسیدگی در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۷/۲/۵ شورای نگهبان بررسی شد و نظر شورا مبنی بر عدم مغایرت آن با موازین شرع و قانون اساسی طی نامه‌ی شماره ۹۷/۱۰۲/۴۹۸۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۵ به هیئت وزیران اعلام شد.

۲. ماده واحده‌ی قانون استفساریه در خصوص اختیار اصلاح اساسنامه سازمانها، شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت مصوب ۱۳۷۷/۱۳۰ مجلس شورای اسلامی: «آیا در مواردی که مجلس شورای اسلامی اجازه تصویب اساسنامه سازمانها، شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت از جمله مؤسساتی را که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است به دولت داده است، اصلاح اساسنامه در هر مورد نیازمند کسب مجوز مجدد از مجلس شورای اسلامی است، یا اصلاح اساسنامه، که در واقع اصلاح تصمیم دولت است، بر عهده هیئت وزیران می‌باشد؟
نظر مجلس:

ماده واحده- هرگونه تغییر یا اصلاح اساسنامه‌هایی که به موجب تصویب مجلس شورای اسلامی به هیئت دولت واگذار شده است، چون تغییر نظر دولت محسوب می‌شود، با هیئت وزیران است.»

اطلاعات منتقل و به عنوان یک سازمان توسعه‌ای فعالیت می‌نماید.

ماده ۲- متن زیر جایگزین تبصره ماده (۷) می‌شود:

تبصره- سازمان با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷- مجاز به ایجاد شرکت و یا سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دیگر می‌باشد.»

آقای مدرسی یزدی - آقایان ببینید؛ توجه بفرمایید؛ در تبصره‌ی قبلی ماده (۷) آمده بود: «تبصره- سازمان مجاز به ایجاد شرکت یا سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دیگر نمی‌باشد.» درست است؟

آقای سوادکوهی - درست است.

آقای مدرسی یزدی - آن تبصره قبلاً گفته بود اصلاً چنین چیزی امکان ندارد، ولی الآن این مصوبه دقیقاً عکس آن را تصویب کرده است؛ می‌گوید: «تبصره- سازمان با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷- مجاز به ایجاد شرکت و یا سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دیگر می‌باشد.» یعنی این سازمان کلاً یک شرکت مادر تخصصی می‌شود؛ یعنی یک شرکتی می‌شود که خودش می‌تواند شرکت ایجاد بکند.

آقای سوادکوهی - خب، چه کسی این اساسنامه را اصلاح کرده بود؟

آقای مدرسی یزدی - حالا اجازه بدهید؛ در مورد اصلاح آن بحثی ندارم.

آقای سوادکوهی - چرا؟

آقای مدرسی یزدی - اصلاح اساسنامه مجاز است؛ لذا از این نظر نمی‌خواهم بحث بکنم. می‌خواهم از این نظر بحث کنم که ظاهراً این شرکت، یک شرکت دولتی است؛ چون که سرمایه‌اش متعلق به دولت است. به احتمال زیاد می‌توانیم از قانون اساسی استفاده کنیم که اساسنامه‌ی تمام شرکت‌های دولتی را یا مجلس باید تصویب کند یا دولت تصویب بکند. تبصره را ملاحظه بفرمایید. این تبصره در مورد ایجاد شرکت جدید است. در مورد ایجاد شرکت جدید فقط می‌گوید ایجاد آن مشروط به رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی است. خصوصیات دیگری مثل اینکه باید اساسنامه‌ی آن شرکت‌ها را به شورای نگهبان بفرستند، ننوشته است. این تبصره همین‌طوری گفته است این سازمان می‌تواند شرکت درست کند. از این جهت،

این مصوبه خلاف قانون اساسی می‌شود.

آقای ره پیک (رئیس پژوهشکده شورای نگهبان) - شما به اطلاق این تبصره ایراد دارید؟
آقای مدرسی یزدی - بله.

آقای ره پیک (رئیس پژوهشکده شورای نگهبان) - قبلاً شبیه این اساسنامه را داشته‌ایم.
آقای مدرسی یزدی - داشته باشیم. این تبصره می‌گوید خود سازمان می‌تواند شرکت درست کند؛ چون فقط نوشته است ایجاد شرکت با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) باشد.

آقای ره پیک (رئیس پژوهشکده شورای نگهبان) - حالا دلیل اینکه این طوری نوشته‌اند، این است که تأسیس شرکت دولتی طبق سیاست‌های کلی اصل (۴۴)^(۱) ممنوع بود. به همین دلیل نوشته‌اند ایجاد شرکت، با رعایت این قانون باید باشد.

آقای مدرسی یزدی - خب، حالا ایراد این مصوبه فقط این نیست و مشکلات دیگری هم دارد.

آقای سوادکوهی - ببخشید؛ معذرت می‌خواهم؛ سال ۱۳۹۱ نسبت به اساسنامه‌ی شرکت فناوری اطلاعات اصلاحاتی کرده‌اند.

آقای مدرسی یزدی - خب، آن اصلاحات عیبی ندارد.

آقای سوادکوهی - ما آن اصلاحات را تأیید کردیم.

آقای مدرسی یزدی - بله، از آن جهت، مشکلی نیست.

آقای سوادکوهی - اگر ما آن اصلاحات را تأیید کرده باشیم، [سابقه‌ی این تبصره،

۱. جزء (۱) بند (الف) سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ابلاغی ۱۳۸۴/۳/۱ مقام معظم رهبری: «الف - سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیر دولتی و جلوگیری از بزرگ شدن بخش دولتی:

۱- دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل (۴۴) را ندارد و موظف است هرگونه فعالیت (شامل تداوم فعالیت‌های قبلی و بهره‌برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل (۴۴) نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنج‌ساله چهارم (سالیانه حداقل ۲۰٪) کاهش فعالیت) به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیر دولتی واگذار کند. با توجه به مسئولیت نظام در حُسن اداره کشور، تداوم و شروع فعالیت ضروری خارج از عناوین صدر اصل (۴۴) توسط دولت، بنا به پیشنهاد هیئت وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی برای مدت معین مجاز است. اداره و تولید محصولات نظامی، انتظامی و اطلاعاتی نیروهای مسلح و امنیتی که جنبه محرمانه دارد، مشمول این حکم نیست.»

این طور می شود که [ابتدا این شرکت صلاحیت داشته است که شرکت جدید ایجاد کند. بعد اینجا هیئت وزیران تقاضای ممنوعیت ایجاد شرکت جدید توسط شرکت فناوری اطلاعات را کرد^۱] که ما آن را پذیرفتیم و الآن دوباره می خواهند تبصره‌ی سابق و ممنوعیت ناشی از آن را بردارند.

آقای مدرس‌ی زدی - عیبی ندارد، ولی باید یک طوری آن تبصره را بردارند که خلاف قانون اساسی نباشد.

آقای سوادکوهی - خب، این تبصره گفته است سازمان، با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴)، مجاز به ایجاد شرکت است.

آقای مدرس‌ی زدی - نه، یک ایراد دیگر هم هست؛ چون درست کردن شرکت دولتی در اختیار مجلس است؛ منتها در صورتی که دولت از مجلس اجازه داشته باشد، اختیار تشکیل شرکت را دارد. به هر حال، تشکیل شرکت، این شرط را دارد که فقط خود دولت اجازه‌ی این کار را دارد؛ لذا خود شرکت دولتی نمی‌تواند شرکت درست کند. ببینید؛ اصل (۸۵) قانون اساسی می‌گوید یا دولت یا مجلس اجازه‌ی تصویب اساسنامه‌ی شرکت دولتی را دارند؛ یعنی مجلس یا می‌تواند به کمیسیون‌های خودش اجازه‌ی تشکیل شرکت را بدهد یا به هیئت دولت اجازه‌ی تصویب آن را بدهد.

آقای سوادکوهی - بله، درست است.

آقای مدرس‌ی زدی - بنابراین، بعد از اینکه مجلس اجازه‌ای بدهد، سه مرجع می‌توانند شرکت دولتی درست کنند: خود مجلس، کمیسیون‌های مجلس و هیئت دولت. تمام.

آقای سوادکوهی - خب همین مصوبه، مصوبه‌ی دولت است دیگر. الآن اینکه در اینجا گفته است سازمان فناوری اطلاعات اجازه‌ی تأسیس شرکت را دارد، مصوبه‌ی دولت است.

آقای مدرس‌ی زدی - نخیر. ببینید؛ این تبصره گفته است سازمان مجاز به ایجاد شرکت است.

آقای سوادکوهی - خب، یعنی دولت به سازمان، مجوز تأسیس شرکت داده است؛

۱. تبصره‌ی ماده (۷) اساسنامه شرکت فناوری اطلاعات ایران مصوب ۱۳۸۷/۱۰/۴ هیئت وزیران: «ماده

یعنی هیئت وزیران به سازمان این اجازه را داده است.

آقای یزدی - «تبصره - سازمان با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷ - مجاز به ایجاد شرکت و یا سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دیگر می‌باشد.»

آقای مدرسی یزدی - این بحث تمام است. سازمان مجاز به ایجاد شرکت نیست؛ چون تنها قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) نیست که باید رعایت شود، بلکه قوانین دیگری هم داریم، اما تبصره فقط رعایت این قانون را گفته است؛ فقط رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) را گفته است. ما می‌خواهیم بگوییم صرف رعایت این قانون کافی نیست؛ به خاطر اینکه فقط خود هیئت دولت می‌تواند شرکت دولتی ایجاد بکند، نه این سازمان. این تبصره می‌گوید سازمان مجاز به این کار است، در حالی که سازمان مجاز نیست شرکت دولتی درست کند.

آقای سوادکوهی - پس نمی‌شود گفت دولت مجاز است به سازمان، این حق را بدهد؟
آقای مدرسی یزدی - نه، دولت نمی‌تواند به سازمان اجازه بدهد. فقط خود هیئت دولت می‌تواند شرکت دولتی ایجاد کند. تازه، هیئت دولت بعد از تصویب اساسنامه‌ی شرکت باید چه کار کند؟ باید رونوشت اساسنامه‌ی آن را به شورای نگهبان بفرستد. به عرض من توجه فرمودید؟

آقای یزدی - شرکت‌های مادر تخصصی معمولاً می‌توانند شرکت‌های فرعی درست بکنند.
آقای مدرسی یزدی - نه، خود هیئت دولت باید این کار را بکند؛ چون قانون اساسی فقط سه تا مرجع را برای تصویب اساسنامه نام برده است.

آقای یزدی - نیروهای مسلح [همین‌طور هستند]. [الآن طریقه‌ی رایج شرکت‌های دولتی همین است که خود شرکت اصلی می‌تواند برای کارهای فرعی که دارد، شرکت درست بکند.

آقای مدرسی یزدی - خب، آنجا هم اشکال دارد. ظاهراً این اساسنامه اشکال دارد.

آقای کدخدائی - حاج آقا [یزدی]، ایراد مغایرت این تبصره با قانون اساسی، بر اساس کدام اصل است؟

آقای مدرسی یزدی - فکر کنم این ایراد مربوط به اصل (۸۵) یا اصل (۱۳۸) است.

منشی جلسه - حاج آقا، عین همین حکم را ما سال ۱۳۹۱ تأیید کردیم.

آقای مدرسی یزدی - تأیید کرده باشیم؛ الآن جواب این اشکال چیست؟ این است که آن موقع اشتباه کرده ایم، مگر اینکه از قانون اساسی در مورد مراجع مجاز به ایجاد شرکت دولتی حصر را نفهمیم. اگر از آن حصر نفهمیم، این تبصره اشکالی ندارد، ولی اگر از آن حصر بفهمیم، این اشکال دارد.

آقای کدخدائی - حاج آقا ببینید؛ اصل (۸۵) می گوید که مجلس می تواند تصویب اساسنامه‌ی سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را به کمیسیون - های مجلس یا هیئت دولت بدهد، نه به سازمان دولتی. اینجا هم گفته است این سازمان می تواند شرکت تشکیل بدهد، اما اساسنامه اش باید برود و در دولت تصویب شود.

آقای مدرسی یزدی - خیلی خوب، این تبصره می گوید ایجاد شرکت توسط سازمان مجاز است؛ یعنی سازمان می تواند اساسنامه‌ی آن را بنویسد. جواز ایجاد شرکت، یعنی اینکه سازمان می تواند اساسنامه‌ی آن را هم بنویسد. مقصودش چیز دیگری نیست. ایجاد شرکت، یعنی اساسنامه نوشتن؛ چیز دیگری غیر از آن نیست.

آقای کدخدائی - در اینجا می توانستند بگویند شرکت [در چهارچوب قوانین و مقررات] می تواند تشکیل بشود. آقایان [اعضای شورای نگهبان] قبلاً این برداشت [تشکیل شرکت به صورت مستقل را از مثل این تبصره] نداشته اند.

آقای مدرسی یزدی - خوب، قبلاً که این برداشت را نداشتیم، اشتباهی اتفاق افتاده است.

آقای یزدی - ما [= شورای نگهبان] باید اساسنامه‌ی شرکت‌های دولتی را بررسی کنیم.

آقای مدرسی یزدی - اجازه‌ی ایجاد شرکت، یعنی اجازه‌ی نوشتن اساسنامه؛ چیز دیگری غیر از آن نیست. این دو فرقی نمی کنند.

آقای شب‌زنده‌دار - فرق می کنند.

آقای مدرسی یزدی - چه فرقی می کنند؟! من نمی توانم بگویم بدون اساسنامه شرکت درست کنید. اصلاً ایجاد شرکت، یعنی اینکه برای آن اساسنامه بنویسند؛ معنای دیگری ندارد.

آقای مؤمن - یعنی بدون اساسنامه، شرکت ایجاد نمی شود.

آقای مدرسی یزدی - بله، اصلاً شرکت بدون اساسنامه ایجاد نمی شود؛ بدون آن معنا ندارد. این برداشت از اصل (۸۵) ولو اینکه یک برداشت جدید هم باشد، یک اشکال است و نمی دانم جوابش چه می شود. ظاهراً جوابی ندارد. اگر جوابی هست، بفرمایید.

آقای شبزنده‌دار - هر چند سازمان مجاز به نوشتن اساسنامه نیست، ولی قبلاً عین این تبصره را تأیید کرده‌ایم.

آقای کدخدائی - حالا اگر خود این سازمان یک مصوبه داشته باشد که یک شرکت برای این سازمان با فلان وضعیت تشکیل می‌شود و اساسنامه‌اش به هیئت وزیران برود و تصویب شود، ایراد دارد؟

آقای مدرسی یزدی - عیبی ندارد، ولی باید این را قید بکنند.

آقای کدخدائی - الآن همین از این تبصره فهمیده می‌شود.

آقای مدرسی یزدی - نخیر، باید این را قید کنند. این تبصره می‌گوید سازمان مجاز به ایجاد شرکت است.

آقای کدخدائی - «ایجاد شرکت»، یعنی اینکه شرکت تشکیل بشود، اما اشاره به این ندارد که اساسنامه‌اش چه می‌شود.

آقای مدرسی یزدی - چرا آقای دکتر؛ شرکت که بدون اساسنامه تشکیل نمی‌شود.

آقای کدخدائی - درست است.

آقای جنتی - در ایراد بنویسید که چه کسی اساسنامه‌ی شرکت‌های تابع این سازمان را تدوین می‌کند. همین را بنویسید؛ بنویسید اساسنامه‌ی این شرکت‌ها را چه کسی تدوین می‌کند.

آقای مدرسی یزدی - خیلی خب، عیبی ندارد. همین را بنویسید.

آقای کدخدائی - این ایراد را یادداشت کنید. می‌فرمایید بند (۲) این اصلاحیه ایراد دارد دیگر، درست است؟ یعنی تبصره را می‌فرمایید؟

آقای مدرسی یزدی - اگر می‌خواهید خیلی احتیاط کنید، ابهام بگیرید که آیا اساسنامه‌ی این شرکت‌ها توسط هیئت دولت تصویب می‌شود یا نه؟ آیا تصویب اساسنامه‌شان در اختیار مجلس است یا در اختیار کمیسیون مجلس است؟ مشخص کنند که در اختیار کجاست؟

آقای کدخدائی - تبصره‌ی ذیل ماده (۲) ایراد داشت.

آقای مدرسی یزدی - بله، همین تبصره که آن را تغییر داده‌اند.

آقای کدخدائی - حاج آقای مدرسی فرمودند نباید اختیار ایجاد شرکت را به این سازمان بدهند؛ چون اگر این اختیار را بدهند، خلاف اصل (۸۵) است.

آقای سوادکوهی - آقای دکتر کدخدائی، معذرت می‌خواهم.

آقای کدخدائی - شما می خواهید یک ایراد جدید بگیرید؟

آقای سوادکوهی - بله، یک مسئله ای اینجا مطرح می شد و آن اینکه آیا آنچه که به عنوان اساسنامه برای شرکت فناوری اطلاعات در نظر گرفته شده بود، نباید با تبدیل شدنش به یک سازمان توسعه ای، متناسب با آن تغییر کند؟ آیا کل آنچه که قبلاً به عنوان اساسنامه ی شرکت بود، [برای این سازمان توسعه ای هم لحاظ می شود؟] می خواهم عرض کنم که الآن این شرکت با این اصلاح، یک سازمان توسعه ای می شود. اگر این شرکت، یک سازمان توسعه ای شد، اختیاراتش خیلی وسیع می شود، این طور نیست؟

آقای مؤمن - نه، اختیاراتش تغییر نمی کند. اگر سازمان توسعه ای شد، اساسنامه اش تغییر نمی کند.

آقای مدرسی یزدی - به هر حال اساسنامه ی این سازمان که عوض نشده است، بلکه همان اساسنامه است.

آقای کدخدائی - بله.

آقای سوادکوهی - ببینید؛ اتفاقاً این شرکت با همان اساسنامه، دارد تبدیل به یک سازمان توسعه ای با اختیارات خیلی زیاد می شود.

آقای کدخدائی - بشود؛ قانون این است که اساسنامه ی این شرکت ها یا مصوب مجلس است یا مصوبه ی هیئت وزیران است.

آقای سوادکوهی - آیا اینکه این شرکت را به یک سازمان توسعه ای تبدیل بکنند، به مصوبه ی مجلس نیازی ندارد؟

آقای کدخدائی - نه.

آقای سوادکوهی - خب، یعنی این شرکت باید منحل شود و تبدیل به چیزی بشود که به زیرمجموعه ی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ملحق و یک سازمان توسعه ای بشود. این سازمان توسعه ای این امکان را پیدا می کند که زیرمجموعه اش شرکت هم تأسیس کند.

آقای کدخدائی - نه، مشکل این تبصره، این نیست. حالا همان ابهام حاج آقای مدرسی را بنویسید که اساسنامه ی شرکت های ایجاد شده از سوی این سازمان مصوب کجاست؟ یعنی این تبصره از این جهت که معلوم نیست اساسنامه ی شرکت های زیرمجموعه ی این سازمان توسط چه کسی تصویب می شود، ابهام دارد.

آقای سوادکوهی - باید از هیئت وزیران بپرسیم چند روزه می توانید [این شرکت را به

یک سازمان توسعه‌ای] تبدیل کنید؟ می‌خواهید چند شرکت در آن تأسیس بکنید؟ به نظر من، اگر این سازمان می‌خواهد این‌طور باشد [که اساسنامه‌اش این اصلاحیه‌ها را پیدا کند]، باید حد و مرزش مشخص شود؛ یعنی همین‌طور که حاج‌آقای مدرسی فرمودند، اساسنامه‌ی شرکت‌های این سازمان هم باید دوباره به تصویب هیئت دولت برسد یا باید به تصویب خود سازمان برسد؟

آقای کدخدائی - نه، حاج‌آقای مدرسی یک چیز دیگری می‌گویند.

آقای مدرسی یزدی - البته فرمایش ایشان هم قابل تأمل است.

آقای کدخدائی - بله، فرمایش ایشان هم یک مسئله‌ی دیگر است.

منشی جلسه - حاج‌آقای مدرسی، بنویسیم این تبصره از این جهت که مشخص نیست اساسنامه‌ی این سازمان مصوب کجاست، ابهام دارد؟

آقای مدرسی یزدی - نه، بنویسید اساسنامه‌ی شرکت‌هایی که توسط سازمان ایجاد می‌شود، مصوب کجاست.

آقای کدخدائی - بله، بحث در مورد شرکت‌های جدیدی است که توسط سازمان ایجاد می‌شود؛ یعنی مفاد این تبصره محل ایراد است.

آقای مؤمن - بگویم این تبصره از آن جهت که شرکتی که سازمان ایجاد می‌کند، دولتی است و مستفاد از اصل (۸۵) این است که مجلس باید اجازه‌ی تصویب اساسنامه‌ی شرکت دولتی را بدهد، ابهام دارد.

آقای مدرسی یزدی - مجلس هم فقط می‌تواند این اجازه را به دولت و یا کمیسیون داخلی خود بدهد؛ به جای دیگر نمی‌تواند این اجازه را بدهد. این تقریر، خوب است.

منشی جلسه - پس بنویسیم: «این تبصره از این جهت که مشخص نیست اساسنامه‌ی شرکت‌های جدیدی که سازمان ایجاد می‌کند مصوب کجاست، ابهام دارد.»

آقای مؤمن - عبارت «شرکت‌های جدید» را بنویسید، نه «شرکت دولتی».

آقای مدرسی یزدی - بله، «شرکت دولتی وابسته به سازمان».

منشی جلسه - اصلاً می‌گوییم: «از این جهت که مشخص نیست اساسنامه‌ی شرکت‌های دولتی جدید وابسته به سازمان، توسط چه مرجعی تصویب می‌شود، ابهام دارد.»

آقای مؤمن - خود این سازمان دولتی یک شرکت دولتی است. وقتی شرکت دولتی است، چرا باید اساسنامه‌ی شرکت‌های دولتی دیگر را بنویسد؟ ایجاد شرکت بدون

اساسنامه امکان ندارد. آن وقت این شبهه پیش می‌آید که معلوم نیست چه کسی اساسنامه‌ی این شرکت‌ها را تنظیم می‌کند؟ این موضوع باید مشخص شود.

آقای مدرسی یزدی - حالا تازه از این ایراد تنزل کردیم و ابهام گرفتیم؛ چون ظاهر این تبصره این است که خود این سازمان اساسنامه‌ی این شرکت‌ها را تنظیم می‌کند، ولی حالا با تنزل آمدیم [و گفتیم تصویب اساسنامه‌ی شرکت‌های این سازمان ابهام دارد].

منشی جلسه - از این جهت که مشخص نیست اساسنامه‌ی شرکت دولتی جدید وابسته به سازمان یا اساسنامه‌ی شرکت دولتی جدیدی که توسط سازمان ایجاد می‌شود، مصوب کجاست یا کیست، ابهام دارد.

آقای یزدی - بگویید اساسنامه‌ی این شرکت‌ها به وسیله‌ی چه کسی تصویب می‌شود.

آقای سوادکوهی - بگویید این سازمان از حیث اساسنامه چه تکلیفی دارد؟ ما باید تکلیف اساسنامه‌ی خود سازمان را مشخص کنیم. ببینید؛ این طور که من می‌فهمم، الآن مسئله دارد جالب می‌شود. ما قبلاً قبول کردیم که آن سازمان، تبدیل به شرکت بشود و این شرکت هم حق نداشته باشد زیرمجموعه‌ی خودش، شرکت درست کند. الآن این سازمان دوباره دارد به نقطه‌ی اول بر می‌گردد. سازمان، سازمان است، اما آیا یک سازمان توسعه‌ای می‌تواند شرکت درست کند؟ می‌خواهم بگویم از این نظر که این سازمان می‌خواهد چگونه باشد، مشخص نیست. آیا می‌توانیم به یک سازمان بگوییم شما شرکت ایجاد کن و خودت هم اساسنامه را تصویب کن؟

آقای مدرسی یزدی - نه.

آقای سوادکوهی - نمی‌توانیم بگوییم. من هم با همین موافقم.

آقای مدرسی یزدی - حالا همین موضوع، مورد اشکال است.

آقای سوادکوهی - بله.^(۱)

۱. نظر شماره ۹۶/۱۰۰/۲۳ مورخ ۹۶/۱/۲۳ شورای نگهبان: «عطف به نامه شماره ۵۳۵۴۷/۱۶۶۳۳۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۵، اصلاح اساسنامه شرکت فناوری اطلاعات ایران مصوب جلسه مورخ بیست و پنجم اسفندماه یکهزار و سیصد و نود و پنج هیئت وزیران، در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۳ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که نظر شورا به شرح زیر اعلام می‌گردد:
- از این جهت که مشخص نیست اساسنامه شرکت دولتی وابسته به سازمان مذکور به وسیله چه مرجعی تصویب می‌شود، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.»

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای مد ظله العالی

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۹۲/۸/۸)

«یکی از چیزهایی که شاید بنده قبلاً هم عرض کرده‌ام... انتشاره‌اکرات شورا است. این خیلی چیز خوبی است... فرض نفرمایید در قانون مجازات ماده چندم این قانون، ممکن است دو نظر مخالف یا سه نظر مخالف وجود داشته باشد. خیلی خوب است که در انتشاره‌اکرات، این نظرات مخالف ذکر شود... یعنی این می‌شود یک مستندی، این یک سابقه‌ای است. این سوابق مهم است. اینکه مثلاً شورای نگهبان بتواند در سال هزار و چهارصد و فلان بگوید که این حکم و این بنا مثلاً در نگاه سال پیش در شورای نگهبان بحث شد و این حرف‌ها گفته شد و این نظر از بحث‌ها در آمد، خود این یک مستند و یک پشتوانه تقویت علمی است برای آرای شورا. بنابراین انتشاره‌اکرات هم به نظر من خیلی خوب است.»

بزهشکده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،

کوچه شهید دهقانی‌نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲

صندوق پستی: ۱۴۶۳-۱۳۱۴۵

تلفکس: ۰۲۱-۸۸۳۲۵۰۴۵

info@shora-rc.ir

www.shora-rc.ir